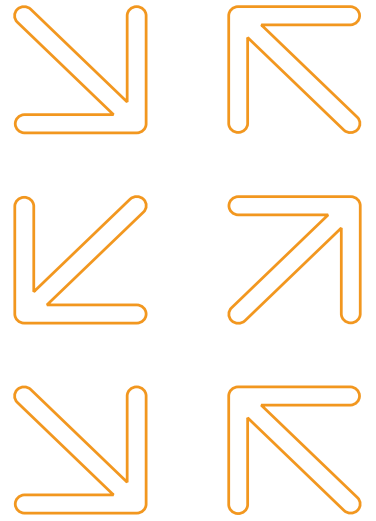

Jaarplan 2025

Over VeiligheidNL

VeiligheidNL is hét kenniscentrum voor letselpreventie. Wij zetten ons in om het leven van mensen veilig(er) te maken door veilig gedrag in een veilige omgeving te stimuleren.

Veiligheid is niet vanzelfsprekend. Het is het resultaat van onderzoek, van wetenschap, van interventies, van gedrag. Wij richten ons op de meest voorkomende en meest ernstige letsels, waar preventie belangrijk én mogelijk is. Dit doen we vanuit de thema's

Kinderveiligheid, Valpreventie, Gezond gehoor, Sportblessurepreventie, Verkeersveiligheid en Productveiligheid.

We werken in een doelgerichte cyclus aan onderzoek, strategie- en interventieontwikkeling, implementatie en evaluatie. Relevante kennis en inzichten zetten wij om in hoogwaardige gedragsinterventies en slimme veiligheidsoplossingen en we verbinden wetenschappelijke inzichten met de dagelijkse praktijk. En, dat doen we niet alleen. We werken samen met partners en professionals en samen strijden we voor maximale impact.

Voor de monitoring van letsels werken we met ons eigen Letsel Informatie Systeem (LIS). Een uniek systeem dat letsels registreert bij een representatieve steekproef van Spoedeisende Hulpafdelingen van ziekenhuizen in Nederland.

Veiligheid is niet per ongeluk.

Jaarplan 2025

Rapport 990

Uitgegeven door

VeiligheidNL
Postbus 75169
1070 AD Amsterdam
www.veiligheid.nl

September 2024

Inhoudsopgave

	Pagina
1 Inleiding	1
1.1 Trends in letsel	1
1.2 Hoe werkt VeiligheidNL?	2
1.3 De onderwerpen	3
1.4 Onze speerpunten	3
1.5 Speerpunten kabinet	4
1.6 Maatschappelijke context	4
1.7 SKI	5
2 Monitoring & Onderzoek	6
2.1 Inleiding	6
2.2 Doel, ambitie en prioriteiten	6
2.3 Samenwerking en netwerk	8
2.4 Activiteiten en resultaten	8
2.5 Tijdelijke uitbreiding basisfinanciering/ instellingssubsidie	10
2.5.1 Patiënten enquête	10
2.5.2 Vroeg signalering en preventie van (alcohol gerelateerde) letsels	11
3 Kinderveiligheid	13
3.1 Inleiding	13
3.2 Doel, ambitie en prioriteiten	14
3.3 Samenwerking en netwerk	15
3.4 Activiteiten en resultaten	16
3.5 Overig gefinancierde projecten	18
4 Valpreventie ouderen	19
4.1 Inleiding	19
4.2 Ambitie, doel en prioriteiten	20
4.3 Samenwerking en netwerk	21
4.4 Activiteiten en resultaten	22
4.5 Tijdelijke uitbreiding basisfinanciering/ instellingssubsidie	23
4.5.1 Landelijke ketenaanpak Valpreventie bij ouderen	23
4.6 Overig gefinancierde projecten	27
5. Gehoorpreventie	28
5.1 Inleiding	28
5.2 Ambitie, doel en prioriteiten	29
5.3 Samenwerking en netwerk	30
5.4 Activiteiten en resultaten	31
5.5 Tijdelijke uitbreiding instellingssubsidie	34
5.6 Activiteiten	35

5.7 Onderzoek agenda convenant (prioriteit 2)	37
5.8 Overige gefinancierde projecten	37
6 Veilig productgebruik	38
6.1 Inleiding	38
6.2 Doel, ambitie en prioriteiten	38
6.3 Samenwerking en netwerk	40
6.4 Activiteiten en resultaten	41
6.5 Tijdelijke uitbreiding basisfinanciering/ instellingsubsidie	43
6.5.1 Signaleringsinstrument	43
6.5.2 Gedragsaspecten en veilig productgebruik	43
6.6 Overig gefinancierde projecten	44
7 Sportpreventie	45
7.1 Inleiding	45
7.2 Doel, ambitie en prioriteiten	46
7.3 Samenwerking en netwerk	47
7.4 Activiteiten en resultaten	48
7.5 Overig gefinancierde projecten	51
8 Verkeersveiligheid	52
8.1 Inleiding (wordt toegevoegd na bespreking met I&W)	52
8.2 Doel, ambitie en prioriteiten	53
8.3 Samenwerking en netwerk	57
9 Organisatie brede thema's en kennisdeling	59
9.1 Kennis en informatieoverdracht	59
9.1.1 Online kennisdeling	59
9.1.2 Public relations en marketing	60
9.2 Gedragsverandering	61
9.3 Opmaat	62
9.4 Data en technologie	63
10 Prioriteiten bedrijfsvoering	64
10.1 HR	64
10.1.1 Inleiding	64
10.1.2 Prioriteiten	64
10.2 Kwaliteit, Informatiemanagement en ICT	65

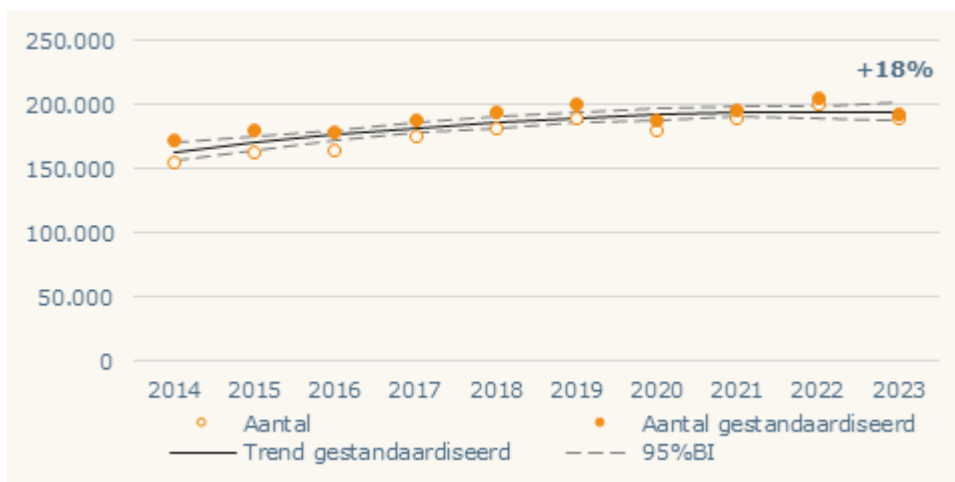
1 Inleiding

Het voorliggende Jaarplan beschrijft de activiteiten die in 2025 gaan bijdragen aan het realiseren van de missie van VeiligheidNL: het leven van mensen veilig(er) maken. Iedereen verdient een kans op een gezond en veilig leven. Veiligheid is niet per ongeluk. Veiligheid is het resultaat van onderzoek, wetenschap, interventies en gedrag. Wij richten ons op het voorkomen van letsel en leveren daarmee een actieve bijdrage aan een gezond en veilig leven voor alle inwoners van Nederland, een reductie van zorgkosten en een afname van de druk op de zorg.

1.1 Trends in letsel

Aandacht voor de preventie van letsel is van groot belang. Vanwege de impact die letsel heeft op de persoon, maar zeker ook vanwege de grote maatschappelijke impact. VeiligheidNL volgt trends in letsel middels het Letsel Informatie Systeem waarbij bij 14 spoedeisende hulpen in Nederland informatie over letsel wordt verzameld.

Over de periode 2014-2023 zien we een stijging van 18 procent in het aantal SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel door een privé-ongeval. In figuur 1 is met name het eerste COVID-19-jaar te herkennen aan een relatief laag aantal SEH-bezoeken voor ernstig letsel na een privé-ongeval. Opvallend is dat ook in 2023 het aantal SEH-bezoeken voor ernstig letsel relatief laag lijkt. In de komende jaren zal blijken of de daling doorzet. In de trendanalyse is gecorrigeerd voor veranderingen in de bevolkingssomvang.

Figuur 1 Privé-ongevallen; SEH-bezoeken i.v.m. ernstig letsel, naar jaar, gecorrigeerd voor veranderingen in de bevolkingssomvang

1.2 Hoe werkt VeiligheidNL?

Wij stimuleren veilig gedrag en een veilige (leef)omgeving. Dit doen we door gebruik te maken van een planmatige aanpak samengevat in onderstaande cyclus.

Onderzoek

We doen onderzoek met nieuwe en bestaande data naar o.a. situatie, letsel, oorzaak, gedrag en risicogroep(en).

Strategie

Op basis van de onderzoeksresultaten, bepalen we op welke risicogroep we ons richten met letselpreventie. We brengen het stakeholderveld rondom deze risicogroepen in kaart en ondersteunen professionals die de meeste impact kunnen maken bij de beoogde risicogroep en welke (combinatie van) preventiestrategie(en) de meeste impact potentie heeft:

- Regelgeving en handhaving
- Voorlichting en educatie
- (Vroeg-)signalering/ screening en individueel advies
- Inrichten en/ of aanpassen van de fysieke en sociale omgeving

Ontwikkeling

Samen met professionals en risicogroepen ontwikkelen we effectieve en toepasbare (gedrags-) methoden/ maatregelen om bij te dragen aan letselpreventie.

Implementatie

Samen met relevante partijen brengen we ontwikkelde oplossingen in de praktijk.

Evaluatie

We onderzoeken doorlopend of ontwikkelde strategieën bijdragen aan letselpreventie en sturen bij/ontwikkelen door waar nodig.

1.3 De onderwerpen

VeiligheidNL richt zich op 6 thema's: kinderveiligheid, valpreventie ouderen, sportblessurepreventie, gehoorschadepreventie, veilig productgebruik en verkeersveiligheid (met financiering ministerie van I&W). Om echt impact te realiseren is het van belang dat de implementatie van effectieve maatregelen of interventies breder wordt opgepakt en het projectniveau overstijgen. Valpreventie ouderen is inmiddels integraal onderdeel van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) waarbij gemeente middelen kunnen aanvragen voor de uitvoering van effectieve valpreventie maatregelen. De middelen voor valpreventie zijn gelabeld en structureel. Voor de preventie van gehoorschade bij evenementen met versterkte muziek is eind 2023 een nieuw convenant ondertekend met als nieuwe partijen Koninklijke Horeca Nederland en de vereniging voor Podiumtechnologie. Met dit convenant zijn tussen de deelnemende partijen afspraken vastgelegde voor 4 jaar.

1.4 Onze speerpunten

Voor de komende periode hebben we 3 strategische speerpunten gedefinieerd die de scope van onze aanpak bepalen.

Op maat

Wij richten ons op de meest voorkomende en meest ernstige (fysieke) letsels waar preventie belangrijk en mogelijk is en focussen ons op de groepen die het meeste risico lopen.

Data en technologie

We investeren in de toepassing van data science en nieuwe technologieën in onderzoek en in onze preventieaanpak. Hierdoor kunnen we sneller en beter oorzaken duiden en hierop passende strategieën ontwikkelen.

Gedragsverandering

Eigen gedrag is vaak de oorzaak van letsel. Wij stimuleren veilig gedrag en een veilige (leef)omgeving.

In 2025 ontwikkelen we onze nieuwe meerjarenstrategie waarbij bepaald zal worden of de huidige drie speerpunten worden gecontinueerd.

1.5 Speerpunten kabinet

Onder de titel "Hoop, lef en trots" heeft het nieuwe kabinet het hoofdlijnenakkoord gepresenteerd. In dit akkoord staat de volgende passage 'preventie meer centraal, inclusief sport en bewegen, om de gezondheid te verbeteren, gezondheidsverschillen te verkleinen en de zorgvraag te beheersen'. VeiligheidNL onderschrijft dit volledig, VeiligheidNL levert een actieve bijdrage aan een gezond en veilig leven voor inwoners van Nederland door ernstig (fysiek) letsel te voorkomen. Uit onder meer de maatschappelijke kosten batenanalyse (MKBA) van valpreventie ouderen blijkt dat we daarmee een substantiële reductie kunnen bewerkstelligen in zorgvraag en zorgkosten. In de komende maanden zullen de hoofdlijnen worden uitgewerkt in een regeerakkoord. Op basis daarvan zal gekeken worden in hoeverre activiteiten en prioriteiten dienen te worden bijgesteld.

1.6 Maatschappelijke context

In de financiële paragraaf bij het hoofdlijnen akkoord is een bezuiniging aangekondigd van 300 miljoen publieke gezondheid en van 1 miljard op generieke taakstelling subsidies, waaronder gezonde leefstijl. In de komende periode zal helder worden hoe deze bezuinigingen zullen worden ingevuld.

VeiligheidNL richt zich op preventie van ernstig (Fysiek) letsel. Daarmee draagt zij bij aan de reductie van de vraag naar zorg en zorgkosten. We zijn blij met het draagvlak voor onze activiteiten op bijvoorbeeld het gebied van valpreventie ouderen en voorkomen gehoorschade. Voor kinderveiligheid stellen we in januari een nieuwe risicomonitor beschikbaar die is ontwikkeld in nauwe samenwerking met kinderopvangorganisaties en voldoet aan de eisen van de inspectie. Op het gebied van voorkomen van sportverzuim en sportuitval zijn steeds meer partijen geïnteresseerd wat zich o.a. uit in een toenemend aantal samenwerkingsovereenkomsten met bijvoorbeeld sportbonden om hier meer kennis over op te doen en deze kennis ook breed beschikbaar te stellen. Dit alles kunnen we doen vanuit een goed basis. Monitoring en onderzoek zorgt voor goede en betrouwbare data en de analyse en weging van deze data.

Voor productveiligheid richten we ons o.a. op de risico's van lithium-ion batterijen en kijken we met nieuwe samenwerkingspartners hoe we onze gedragsexpertise kunnen inzetten om mensen meer bewust te maken van het goed omgaan met deze batterijen. Partners binnen verkeersveiligheidsbeleid weten ons goed te vinden rondom data (spoedeisende hulp en ambulances), onderzoek (o.a. op het gebied van alcohol in het verkeer) en gedragsinterventies.

We zijn blij en trots op deze samenwerkingen waarmee we zoveel mogelijk impact kunnen realiseren

1.7 SKI

In het overleg van de Samenwerkende Kennis Instituten (SKI) werkt VeiligheidNL samen met door VWS gefinancierde kennisinstituten die kennis en expertise ontwikkelen en beschikbaar stellen voor partijen in preventie, zorg en het sociaal domein. Kennisinstituten doen dit door ervoor te zorgen dat:

1. Onderzoek relevant is voor de praktijk
2. Kennis direct toepasbaar is door burgers en professionals en zij er eenvoudig toegang toe hebben
3. Burgers, professionals en organisaties in staat zijn nieuwe kennis toe te passen
4. Samenwerking tussen organisaties en sectoren wordt gestimuleerd om zo meer passende oplossingen aan te bieden
5. Kennis vanuit de praktijk wordt meegenomen in beleidsontwikkeling

Hiervoor zoeken we nadrukkelijk de samenwerking met VWS, RIVM, GGD GHOR Nederland en andere partijen. De inzet van VeiligheidNL in het kader van de samenwerking met de kennisinstituten is opgenomen onder de verschillende programma's.

"If you want to go fast, go alone. If you want to go far, go together"

Hoewel dit jaarplan primair wordt geschreven ter onderbouwing van de instellingssubsidie door het ministerie van VWS hopen wij dat onze activiteiten meer partijen inspireren. Om echt impact te realiseren in de preventie van letsel zijn veel partijen nodig. Medewerkers in de kinderopvang, beleidsmakers op lokaal, regionaal en landelijk niveau, inhoudelijke experts, kennisinstituten, werkgevers, technologiepartijen, koepelorganisaties, om er maar een paar te noemen. We kunnen (en willen) het niet alleen! Heeft u goede ideeën voor een mogelijke samenwerking, aarzel dan vooral niet om contact met ons op te nemen.

2 Monitoring & Onderzoek

2.1 Inleiding

Binnen de afdeling Monitoring & Onderzoek bouwen we al tientallen jaren aan kennis en expertise over letsels en ongevallen. Dit doen we door data te verzamelen van zorginstellingen die spoedzorg leveren. Sinds 1997 gebeurt dit via Spoedeisende Hulp (SEH) afdelingen voor het Letsel Informatie Systeem (LIS) en de laatste jaren ook steeds meer via andere zorgaanbieders, zoals de Regionale Ambulancevoorziening (RAV) en Huisartsenpost (HAP). Met deze data als basis leveren we een actieve bijdrage aan het voorkomen van letsel.

2.2 Doel, ambitie en prioriteiten

Doel

VeiligheidNL heeft als doel om letsel te voorkomen, waarbij wij ons vooral richten op letsel dat is ontstaan door onveilig gedrag. Uit onderzoek weten we immers dat (eigen) gedrag een belangrijke oorzaak van letsel vormt.

Monitoring & Onderzoek draagt hieraan bij door te zorgen voor een betrouwbare onderbouwing van letsel- en ongevalspreventiebeleid. Dit doen we voor onze eigen programma's, maar ook voor landelijke, regionale en lokale overheden. Daarnaast werken we samen met andere (private) stakeholders die een bijdrage willen leveren aan het verminderen van letsel en ongevallen.

Hiervoor is het noodzakelijk om inzicht te bieden in de omvang, trends en oorzaken van letsels. Met deze kennis identificeren we risicogroepen en -factoren. Ook onderzoeken we (met behulp van diverse modellen) de gevolgen, financiële kosten, en factoren die veilig gedrag stimuleren om de impact van het voorkomen van letsel voor maatschappij en individu te vergroten.

Naast epidemiologisch en etiologisch onderzoek naar ongevallen geregistreerd in LIS, voeren we aanvullend onderzoek uit om 'letselbrede' vraagstukken te beantwoorden. We zetten hiervoor verschillende onderzoeksmethoden in, zowel kwalitatief als kwantitatief. Daarnaast zien we volop mogelijkheden om met behulp van data science inzichten te verkrijgen in risicogroepen en -factoren voor het oplossen van letsel.

Ambitie

VeiligheidNL richt zich met name op gedragsverandering om uiteindelijk bij te dragen aan letselpreventie. Om gedrag te kunnen veranderen is inzicht in gedrag dat leidt tot ongevallen en letsel een vereiste. Vervolgens moeten we de beweegredenen van dat gedrag (beter) begrijpen. Uiteindelijk willen we zelfs gedrag gaan voorspellen. Data en technologie kunnen ons hierbij helpen. Met behulp van verschillende kwalitatieve en kwantitatieve onderzoeksmethoden kunnen we gedrag inzichtelijk krijgen en begrijpen. En met data science is het steeds beter mogelijk om patronen te herkennen en gedrag te voorspellen.

Dat brengt ons tot de volgende ambitie:

We willen een toekomstbestendige organisatie, waarin we kwantitatief én kwalitatief onderzoek combineren met technologie, data en data science. Dit zetten we in om samen met de programma's binnen VeiligheidNL en met externe partijen een bijdrage te leveren aan letselpreventie.

Monitoring & Onderzoek is hiervoor de aanjager door actief te zoeken naar nieuwe vormen van onderzoek, databronnen, technologie en samenwerkingen. Door te experimenteren leren we wat werkt en wat niet en kunnen we 'best-practices' vervolgens inbedden in de organisatie.

Monitoring & Onderzoek zorgt voor verbinding, kennisontwikkeling en -deling met en tussen de verschillende programma's binnen de organisatie.

Met deze ambitie zorgen we ervoor dat we de basis (alles rondom ons Letsel Informatiesysteem) op orde hebben én zorgen we voor de benodigde doorontwikkeling.

Prioriteiten

1. De basis op orde en klaar voor de toekomst (75%).

Met LIS hebben we een solide basis voor dataverzameling en -ontsluiting. Dit geeft ons al jarenlang een unieke positie in Nederland. Deze basis moeten we koesteren door dit goed te onderhouden, verder te ontwikkelen en uit te breiden. We blijven investeren in een goed draaiend systeem (juridisch, technisch en qua privacy) waarin we LIS data, spoedzorgdata en mogelijk nieuwe data kunnen aansluiten. Dat geldt onder meer voor het platform voor de data werking, data analyse en de ontsluiting van de data (zoals rapportages en dashboards).

2. Data en technologie om bij te dragen aan letselpreventie (15%).

VeiligheidNL gebruikt steeds meer data(bronnen), analysetechnieken en technologie bij onderzoek naar letselpreventie. We creëren bijvoorbeeld machine learning modellen, waarmee we ongevallen efficiënter kunnen categoriseren, analyseren en duiden. Ook kijken we naar de mogelijkheden om databronnen te koppelen en naar het gebruik van alternatieve databronnen om ongevalsdata te verrijken.

3. Aanpak 'op maat', met inzet op specifieke risicogroepen (5%).

In onze onderzoeken identificeren we groepen mensen die een verhoogd risico hebben op het verkrijgen van een bepaald type letsel en waar preventie belangrijk én mogelijk is. Deze risicogroepen vertalen zich door in de aanpak van onze programma's. Monitoring en onderzoek zet zich in om deze risicogroepen zo concreet mogelijk te formuleren, zodat de programma's gericht en effectief te werk kunnen gaan. Dit kan bijvoorbeeld door ongevalsdata te combineren

met gegevens over culturele achtergronden, mate van geletterdheid en gezondheidsvaardigheden.

4. Begrip van menselijk gedrag om veilig gedrag te stimuleren (5%).

We kunnen gedrag van mensen pas veranderen als we begrijpen waarom ze het vertonen. Dit kunnen we realiseren door in te zetten op kwalitatieve analyse van verschillende databronnen, waaronder LIS, en het intensiveren van kwalitatief onderzoek. Aanvullend kunnen kwantitatieve methoden helpen om gedrag te toetsen en te voorspellen. Door gedragswetenschappelijke kennis te verenigen met 'design thinking' dragen we bij aan het ontwikkelen van effectieve gedragsveranderingsstrategieën die veilig gedrag en een veilige omgeving stimuleren.

2.3 Samenwerking en netwerk

Om onze ambitie te realiseren werken we samen met externe partijen. We gaan met diverse partijen experimenten aan en waar relevant maken we de samenwerking structureel.

Extern werken we samen met:

- SEH-afdelingen van ziekenhuizen, zowel binnen LIS als daarbuiten, Regionale Ambulance Voorzieningen (RAV's), huisartsenposten (HAP's)
- CBS
- Nivel
- Koepelorganisaties NVSHA, NVT, AZN etc.
- Universiteiten, voornamelijk Erasmus MC
- Andere kennisinstellingen zoals Nivel, Trimbos, 113 zelfmoordpreventie
- Stakeholders: VWS, RIVM, V&J, IenW, RWS, NVWA, SWOV (i.s.m. de programma's)

Deze samenwerking willen we uitbreiden met:

- Leveranciers van technologie en tooling. Een samenwerking is voor VeiligheidNL praktisch (en financieel) haalbaarder dan zelf technologie in huis te halen/ontwikkelen en helpt bij het realiseren van prioriteit 2.

2.4 Activiteiten en resultaten

Activiteiten

Prioriteit 1: De basis op orde en klaar voor de toekomst

- Data-controle, -verwerking en -cleaning van circa 95.000 letselrecords.
- Technisch onderhoud en vernieuwing dataverwerkingsysteem en uploadportal.
- Contacten onderhouden met ziekenhuizen (administratief personeel, verpleegkundigen en medisch managers) over aanlevering, kwaliteit en gebruik van data, juridische aspecten, mogelijkheden voor gezamenlijk onderzoek en kennisdeling.
- Dataverwerking en verrijking met ge-update letsellastmodel, landelijke extrapolatie en weging en benodigde activiteiten voor updaten letsellastmodel.

- Uitvoeren van statistische analyses LIS voor analyses benchmark letsels, ziekten en zorgvariabelen van en voor deelnemende SEH's, jaarlijkse kerncijfers letsels, alcoholrapport en andere externe aanvragen.
- CBS-data verwerking doden, ziekenhuisopnamen en analyse via remote access.
- Dataverwerking Leefstijlmonitor en uitvoeren van statistische analyses.
- Optimaliseren van de controle op de LIS-dataverzameling.
- Verdere optimalisatie van machine learning modellen, op basis van het nieuwe codeboek.
- Kwaliteitsverbetering van verwerken en analyseren van ongevalsdata (o.a. LIS, LIS vervolgonderzoeken, CBS, LBZ, leefstijlmonitor)
- Uitbreiden van onze trusted advisor rol richting spoedzorgpartners (in eerste instantie LIS ziekenhuizen), om zo samen met zorgprofessionals te bepalen welke risicogroepen aandacht behoeven. Hierbij inventariseren we onder andere welke verantwoordelijkheden ziekenhuizen zelf zien ten aanzien van letselpreventie en in welke initiatieven we samen kunnen optrekken.

Prioriteit 2: Data en technologie om ongevalsdata optimaal te benutten

- Verkennen van analyses op berichtgeving in (sociale) media om ongevalsdata te verrijken en te duiden.
- Data uit LIS breder toegankelijk maken binnen de organisatie door bijvoorbeeld een zoekmachine (bijvoorbeeld voor het zoeken naar toedachten) en het inrichten van dashboards.
- Experimenten uitvoeren (met derde partijen) op het gebied van data science (bijv. large language models/generative AI), kwalitatief onderzoek (bijv. online community) en datavisualisatie (bijv. dashboards/geografische weergaves).
- Samenwerking zoeken met universiteiten, bijv. aanbieden van (interne) onderzoeksstages of use cases/data voor workshops/hackathons.
- Verkenning om een eigen panel op te zetten van mensen die regelmatig mee willen werken aan onze (kwalitatieve) onderzoeken. De werving hiervan kan onder andere plaatsvinden in LIS, maar ook via aanvullende bronnen.
- Interne en externe kennisdeling: schrijven handboeken, instructies en rapporten/artikelen, en organisatie/deelname bijeenkomsten.
- Het intensiveren van gebruik van programmeertalen op het gebied van data (science) (Python en R).

Prioriteit 3: Aanpak 'op maat', met inzet op specifieke risicogroepen.

- Toepassen van machine learning om het landschap van risico's specifieker in beeld te brengen. Hierbij valt te denken aan het voorspellen van risico's voor individuen, het identificeren van risicofactoren of het visualiseren van risicogroepen.

- Verkenning van mogelijkheden om diepere analyses te doen naar mensen in een kwetsbare positie (lage SES) op basis van gekoppelde databestanden, zoals LIS, LBZ, eerstelijnsdata en CBS data.
- Verkenning om een vaste groep mensen in een kwetsbare positie (lage SES) structureel te laten deelnemen aan onze projecten.

Prioriteit 4: Begrip van menselijk gedrag om veilig gedrag te stimuleren

- Combineren van ongevalsdata met 'maatschappelijke', gedragsdata en demografische gegevens om risicogedrag beter te definiëren. Hiervoor willen we ook de toegevoegde waarde verkennen van deelname aan de behavioural data science group.
- We gaan in de lopende onderzoeken binnen VeiligheidNL inventariseren hoe we risicogedrag onderzoeken en hoe we dit op basis van de huidige gedragswetenschap kunnen verbeteren.
- Uitvoeren van een gedragsanalyse bij slachtoffers, waarbij we de slachtoffers (indien mogelijk) uit LIS halen.

Resultaten die we opleveren

- LIS databestanden inclusief meerjarenbestanden, IDB-database
- Jaarrapport met hierin onder andere de LIS kerncijfers 2024
- LIS alcoholintoxicaties en ongevallen met alcohol 2023
- Benchmarkrapportages heel 2024 en eerste half jaar 2025
- Aanleveren cijfers aan partijen zoals Trimbos, RIVM, 113 online en andere externe partijen
- Beschrijving van methoden en resultaten uit pilots en experimenten in handboeken, instructies, rapporten/artikelen

2.5 Tijdelijke uitbreiding basisfinanciering/ instellingssubsidie

2.5.1 Patiënte enquête

Eind jaren negentig heeft VeiligheidNL in samenwerking met het Instituut Maatschappelijke Gezondheidszorg (IMGZ) van het Erasmus MC met financiering van het Ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport een zorgmodel ontwikkeld waarmee de directe medische kosten van letselpatiënten berekend kunnen worden. Later is besloten om het zorgmodel uit te breiden met modellen waarmee arbeidsverzuim en de daaraan gekoppelde indirecte kosten van letselpatiënten berekend kunnen worden, het verzuimmodel. Tevens is toen begonnen met het ontwikkelen van een model waarmee kwaliteit van leven ('ziektelast') van letselpatiënten na optreden van dit letsel vastgesteld kan worden, het functioneringsmodel. Al deze modellen zijn uiteindelijk verenigd in het zogenaamde Letsellastmodel (LLM). Het LLM is met name voor het schatten van de extramurale zorg, arbeidsverzuim en kwaliteit van leven gebaseerd op de Patiënte enquête. Deze enquête, een vragenlijstonderzoek onder de patiënten die voor een letsel worden

behandeld op de Spoedeisende Hulp en waarvan registratie plaatsvindt in het Letsel Informatie Systeem (LIS), is voor het laatst in 2017 afgenomen.

Het LLM is gekoppeld aan het LIS en standaard, eenvoudig onderhoud aan het LLM vindt jaarlijks plaats. Echter, het is inmiddels zes jaar geleden dat cruciale gegevens over extramurale zorg, arbeidsverzuim, ziektelast en psychische gevolgen voor het LLM zijn verzameld. Veranderingen in het zorglandschap en de conjunctuur hebben de afgelopen jaren vermoedelijk tot grote wijzigingen in het zorggebruik en het arbeidsverzuim geleid. We zijn daarom in 2023 gestart met een nieuwe Patiënten enquête. Het gaat hierbij om een meerjarige aanvraag, waarvan de uitvoering plaatsvindt in 2023 t/m 2026. De kosten voor de uitvoering in 2025 bedragen 157.000 euro, waarvan 30.000 euro uit de vaste instellingssubsidie van M&O beschikbaar is. De gevraagde uitbreiding op de instellingssubsidie voor 2025 bedraagt dus 127.000 euro.

Activiteiten 2025

In 2025 vinden de volgende activiteiten plaats voor de Patiënten enquête:

- voorbereiding modelbouw en - validatie psychotraumamodel, Patiënten enquête en letsellastmodel
- Start analyse en rapportage en – validatie psychotraumamodel, Patiënten enquête en Letsellastmodel
- verzamelen van de informatie met behulp van een patiënte enquête onder LIS-patiënten op 2 meetmomenten
- Projectleiding

2.5.2 Vroeg signalering en preventie van (alcohol gerelateerde) letsels

In 2024 zijn we gestart met een haalbaarheidsstudie voor het ontwikkelen van een voorspelmodel voor SEH-bezoeken na alcoholgebruik en – indien mogelijk – andere relevante letsels. Hiervoor willen we eerstelijnsdata koppelen met SEH_ data en CBS_microdata. We gaan op zoek naar risicoprofielen van mensen die uiteindelijk de SEH bezoeken met alcohol gerelateerd letsel, te herkennen in de eerste lijn zorg. Daarnaast onderzoeken we de haalbaarheid van een voorspelmodel (machine learning) waarmee we kunnen voorspellen of een patiënt een verhoogd risico heeft om op de SEH te komen als gevolg van alcoholintoxicatie of ongeval. De kosten voor de uitvoering van de haalbaarheid van het voorspelmodel bedragen in 2025 50.000 euro, waarvan 20.000 euro uit de vaste instellingssubsidie van M&O beschikbaar is. De gevraagde uitbreiding op de instellingssubsidie voor 2025 bedraagt dus 30.000 euro.

Activiteiten 2025

In 2025 vinden de volgende activiteiten plaats:

- Haalbaarheidsonderzoek voorspelmodel Overig gefinancierde projecten

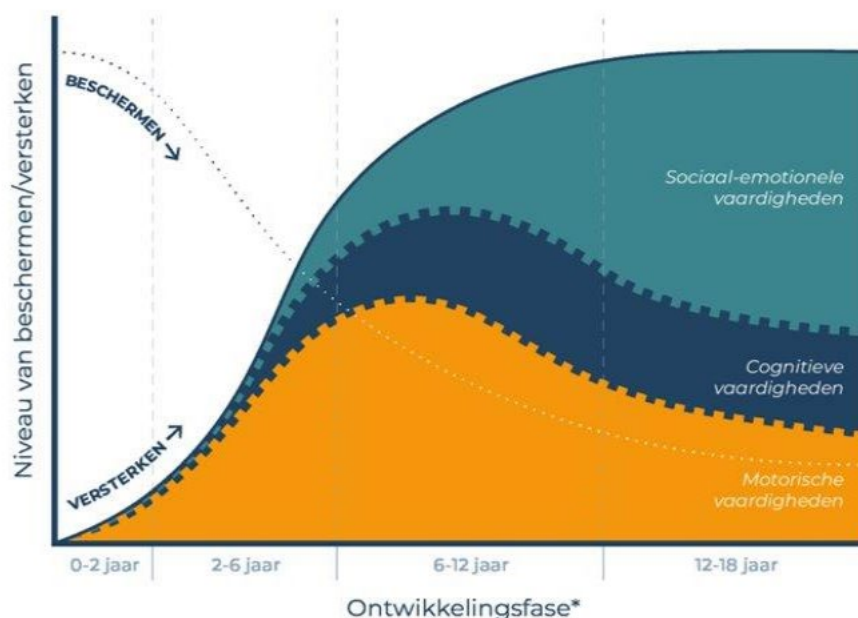

- Monitor zelf toegebracht letsel (113 zelfmoordpreventie)
- Middelengebruik (Ministerie IenW)
- Prevalentie- en trendoverzichten verschillende onderwerpen en opdrachtgevers

3 Kinderveiligheid

3.1 Inleiding

Elk kind verdient een veilige omgeving om in op te groeien. Toch belanden er dagelijks gemiddeld 230 kinderen van 0-11 jaar op de spoedeisende hulp. Dat is 1 kind per 6 minuten. Meer dan de helft hiervan heeft ernstig letsel, voornamelijk veroorzaakt door een val. Veel van deze ongevallen kunnen worden voorkomen, niet alleen door bescherming te bieden, maar juist door kinderen actief hun motorische, cognitieve en sociaal-emotionele vaardigheden te laten ontwikkelen. Zo leren ze risico's beter inschatten en er veilig mee om te gaan. Onze aanpak voor letselpreventie bij kinderen van 0 tot 11 jaar draait om deze balans tussen beschermen en versterken (figuur 1).

Figuur 1 elk kind ontwikkelt zich in eigen tempo, de leeftijden in dit model zijn slechts een indicatie

Het is cruciaal om kinderen de ruimte te geven om hun vaardigheden te ontwikkelen, vooral omdat hun motorische ontwikkeling steeds vaker achterblijft. Dit vergroot het aantal letsels, wat de druk op de zorg en de zorgkosten verhoogt. Door kinderen actief te laten oefenen in het nemen van bewuste risico's, het verkennen van hun grenzen en het ervaren van succes, bouwen ze zelfvertrouwen op en worden ze sociaal sterker.

VeiligheidNL zet zich in om te laten zien dat letsels voorkomen worden door kinderen veilig te leren omgaan met risico's. Iedereen die met kinderen werkt, van beleidsmakers tot ouders, moet weten hoe kinderen versterkt kunnen worden.

Kinderen uit gezinnen met een lage sociaaleconomische positie (lage SEP) lopen extra risico op letsel, door bijvoorbeeld een minder veilige leefomgeving, beperkte financiële middelen of lagere gezondheidsvaardigheden. Juist voor deze groep is het belangrijk dat preventieve maatregelen effectief worden ingezet.

3.2 Doel, ambitie en prioriteiten

Doel

Het hoofddoel van het programma Kinderveiligheid is het verminderen van privé-ongevallen bij kinderen in de leeftijd van 0 tot en met 11. Onze visie is dat de kans op letsel of een ongeval, kleiner wordt als er wordt geïnvesteerd in een goede balans tussen het beschermen en versterken van een kind. Hierbij zetten we niet alleen in op het voorkomen van verbranding, verdrinking, verstikking, vergiftiging en het stimuleren van veilig slapen, spelen en vervoer van kinderen. Maar juist ook op het versterken van kinderen door middel van risicovol spel en ze veilig leren vallen.

Ambitie

VeiligheidNL is de expert op het gebied van kinderveiligheid. Onze ambitie is om de aandacht voor alleen het beschermen van kinderen, te verschuiven naar een goede balans tussen beschermen én versterken van kinderen (zie letselpreventiemodel). Omdat de focus de laatste jaren meer op beschermen is geweest, streeft VeiligheidNL ernaar om het versterken van kinderen hoger op de agenda te krijgen bij zowel ouders, jeugdgezondheidszorg, kinderopvangorganisaties en beleidsmakers. Er is hierbij extra aandacht voor kinderen die in gezinnen opgroeien die zich in een lager sociaaleconomische positie bevinden. Deze ouders hebben vaak meer moeite om informatie te vinden, te begrijpen en toe te passen. Daarom is een op maat aanpak essentieel om hen te bereiken.

Prioriteiten

1. Kennisontwikkeling (30%)

We verzamelen en borgen up-to-date (wetenschappelijke) kennis over ongevallen, (risico)gedrag, risicogroepen en communicatie. Deze kennis vormt de basis voor onze voorlichting en ontwikkeling van (effectieve) preventiestrategieën. We hebben specifieke aandacht voor ouders in een kwetsbare positie. Aangezien we deze groep niet goed bereiken met onze reguliere voorlichting en interventies, ontwikkelen we voor deze groep een Opmaat-aanpak. Daarnaast doen we dit jaar meer onderzoek ter onderbouwing van het belang van en de aandacht voor het versterken van kinderen.

2. Kennisdeling (45%)

We vertalen (nieuwe en gewijzigde) kennis en adviezen over het beschermen en vooral ook over het versterken van kinderen naar voorlichtingsmaterialen en waardevolle content. Dit doen we voor zowel onze eigen kanalen (o.a. Veiligheid.nl en kinderveiligheid.nl) als voor die van onze partners (vak media, mamamedia, influencers). Ons uitgangspunt hierbij is zoveel mogelijk professionals in de kinderopvang, kraamzorg en jeugdgezondheidszorg én ouders (in kwetsbare posities) te bereiken met begrijpelijke adviezen en toepasbare hulpmiddelen. We ondersteunen en motiveren professionals/intermediairs bij het geven van voorlichting aan ouders d.m.v. een actueel en relevant deskundigheidsbevorderingsaanbod, zowel op het gebied van beschermen als van versterken.

3. Versterken van kinderen in de kinderopvang (25%)

Onze missie is dat alle kinderopvangorganisaties werken vanuit 'de juiste balans tussen beschermen en versterken'. Juist op de kinderopvang, waar veel aandacht is voor het beschermen van kinderen, moet een verschuiving plaatsvinden naar het versterken van kinderen. Dus kinderen juist ook leren omgaan met (kleine risico's), zodat ze niet alleen motorische, maar ook cognitieve en sociaal- emotionele vaardigheden ontwikkelen. VeiligheidNL ondersteunt de kinderopvang hierbij, met kennis en praktisch toepasbare hulpmiddelen. We zetten in op het verder vergroten van de bekendheid en implementatie van ons aanbod. Bij kinderopvangorganisaties zelf, maar ook het netwerk eromheen.

3.3 Samenwerking en netwerk

Samen maken we meer impact dan wanneer ieder voor zich werkt. We nemen daarom initiatief in het vormen van samenwerkingen en multidisciplinaire bijeenkomsten waarin we elkaar en onze doelgroepen kunnen versterken.

Hierbij hebben we extra aandacht voor een netwerk rondom de risicogroepen.

- Kennis-/thema-instituten (inter)nationaal, zoals: NJI, NCJ, Voedingscentrum, Pharos, RIVM en Kenniscentrum Sport en Bewegen, NRZ, Brandwondenstichting
- Universiteiten/hogescholen, zoals: ErasmusMC, Hogeschool van Amsterdam, Haagse Hogeschool en Amsterdam UMC, werkgroepen ANEC (Child Safety en Traffic and Mobility) en Eurosafe
- (vak)mediapartners, zoals: WIJ Jonge Ouders, Ouders van Nu, Mamaplaats, 24Baby, Nataal, Kinderopvang Totaal, Kidido, Buiten Spelen, GroeiGids, etc.
- Toezichthouders, zoals: NVWA, GGD/GHOR Nederland (waaronder Landelijk Centrum Toezicht Kinderopvang)
- Brancheorganisaties op het gebied van Kraamzorg, JGZ & Kinderopvang, zoals: Kenniscentrum Kraamzorg, AJN, V&VN, BK, BMK, PPINK, Boink, Waarborgfonds Kinderopvang, Expertisecentrum Kinderopvang
- Gezonde Kinderopvang

- Aanbieders en kennisinstututen gericht op de lage SES doelgroep: Pharos, NCJ , Humanitas Homestart, Moeders Informeren Moeders en COA
- Commerciële partijen, zoals: Duracell, Ikea, Consumentenbond, Babypark, Cybex
- Aanbieders van beweeginterventies, zoals: Beweeg Wijs, Alles in Beweging, OK Gezond
- Werkgroepen, zoals: Beweegalliantie, cirkel bewegen 0-4 jaar

3.4 Activiteiten en Resultaten

Prioriteit 1: Kennisontwikkeling

Activiteiten zijn:

- Brede actuele kennisbasis
We actualiseren, verbreden en verdiepen onze kennis (ongevalscijfers, risicofactoren,, preventieve maatregelen, gedragsbeïnvloedingstechnieken, communicatie) op het gebied van letselpreventie bij kinderen, zowel op het gebied van beschermen als versterken. Om meer inzicht te krijgen in letselproblematiek binnen specifieke risicogroepen gaan we de mogelijkheden onderzoeken die het koppelen van bestaande databronnen biedt (waaronder CBS en Landelijke Basisregistratie Ziekenhuizen).
- Onderzoek
Ter ondersteuning van onze activiteiten en voorlichting op het gebied van het versterken van kinderen, voeren we onderzoek uit onder ouders over risicovol (buiten)spelen.
- Opmaat aanpak
We evalueren de in 2024 gestarte samenwerking met de interventie HomeStart van Humanitas en bouwen deze verder uit mits de evaluatie positief is. Tevens gaan we een samenwerking aan met een andere kansrijke interventie(eigenaar) die zich specifiek richt op risicogroepen. Uitgangspunt hierbij is de menukaart van het programma Kansrijke Start. Daarnaast ontwikkelen we Opmaat-voorlichting voor twee specifieke risicogroepen: jonge moeders (t/m 23 jaar) en niet-Westerse migrantengezinnen (hete thee-verbrandingen). Ook doorlopen we onze huidige voorlichtingsmaterialen en interventies en passen deze waar nodig en mogelijk aan. De in 2024 door Pharos ontwikkelde Toolkit Opmaat is hierbij het uitgangspunt.

Prioriteit 2: Kennisdeling

Activiteiten zijn:

- Contentstrategie
Vanuit onze actuele kennis en expertise creëren we waardevolle content voor al onze doelgroepen en kanalen. De content bestaat uit voorlichting en praktische toepasbare hulpmiddelen om zo de kennis, houding en het gedrag van onze doelgroepen te

verbeteren. Door middel van een actuele contentstrategie delen we onze content via doelgroep specifieke kanalen (owned, earned en paid). Wij zijn waar onze doelgroep is.

- Zichtbaarheid en bereik vergroten

We vergroten onze bekendheid en zichtbaarheid in 2025 specifiek, door onze eigen kanalen voor ouders (in kwetsbare posities) uit te breiden met TikTok en Instagram. Daarmee sluiten we aan bij de ontwikkelingen in het online landschap. Daarnaast zetten we in op earned (gratis aandacht in de media) en paid media (betaalde aandacht bij relevante mediapartijen). Daarnaast is het belangrijk dat alle andere partijen die jonge ouders van informatie voorzien, ook de juiste en betrouwbare info verschaffen. Hiervoor werken we aan een continu actueel aanbod bij onze huidige partners en willen we dit waar mogelijk uitbreiden met nieuwe informatie.

- Deskundigheidsbevordering

Onderhouden, promoten en uitbreiden deskundigheidsbevorderingsaanbod. Uitbreiding gebeurt vooral t.a.v. het versterken van kinderen. Hierbij sluiten we zoveel mogelijk aan bij de wensen van de diverse doelgroepen. Met als doel dat onze voorlichting standaard in de voorlichting van professionals wordt meegenomen (gedrag)

Prioriteit 3: Versterken van kinderen in de kinderopvang

Activiteiten zijn:

- Implementeren versteken in de Kinderopvang

We informeren en activeren de uitvoerende professionals (pedagogisch medewerkers, beleidsmedewerkers) in de kinderopvang om aan de slag te gaan met het versterken van de kinderen. We bouwen een warme relatie op met zoveel mogelijk organisaties, zodat we weten wat er bij hen speelt en we hen actief kunnen helpen bij het implementeren en borgen van het versterken van kinderen in de organisatie, met behulp van onze interventies, tools en anderen hulpmiddelen.

- Agenderen versterken in de kinderopvang

Onze ambitie is dat het versterken van kinderen bij elke kinderopvangorganisatie hoog op de agenda staat. Daarom zorgen we voor zoveel mogelijk (media)aandacht voor het onderwerp vanuit onze expertrol. Hiervoor is het noodzakelijk dat we voor alle doelgroepen, de juiste kernboodschap formuleren. Dit helpt ons ook om met belanghebbende branchepartijen vanuit dezelfde uitgangspunten het versterken op de kaart te zetten en breed gedragen te krijgen.

3.5 Overig gefinancierde projecten

- **Risicomonitor**
Vanaf januari 2025 stellen we de doorontwikkelde tool beschikbaar aan kinderopvangorganisaties. Volgens een nieuw opgezette methodiek ondersteunen we hen met het opstellen en actueel houden van beleid rondom veiligheid en gezondheid.
- **Gezonde start**
We werken mee met het project 'gezonde start' door de aandacht voor fysieke veiligheid en het versterken van kinderen binnen de kinderopvang te borgen in de meerdaagse training Gezonde Kinderopvang Coach.
- **Opleidingen en trainingen**
We verzorgen trainingen en workshops ten behoeve van deskundigheidsbevordering voor professionals die onder meer werkzaam zijn in de kinderopvang en JGZ-organisaties
- **Nationaal Plan Zwemveiligheid 2025-2028**
In samenwerking met een consortium van partners dragen we bij aan het voorkomen van verdrinkingen in Nederland. VeiligheidNL focust zich op bewustwording van risico's in en om het water voor kinderen van 0-5 jaar.

4 Valpreventie ouderen

4.1 Inleiding

Iedereen wil graag gezond oud worden, of op zijn minst zo gezond mogelijk. Naarmate we ouder worden, worden we echter ook kwetsbaarder, wat kan leiden tot letsels. Het aantal ouderen en hun levensverwachting neemt toe, waardoor we te maken hebben met de zogenaamde 'dubbele vergrijzing'. Dit heeft een aanzienlijke impact op het aantal letsels, wat leidt tot persoonlijk leed en hoge maatschappelijke kosten.

Vallen is de meest voorkomende oorzaak van letsel bij ouderen. Iedere dag belanden er ruim 320 ouderen (65+) door een val op de Spoedeisende Hulp blijkt uit het Letsel Informatie systeem 2023. Driekwart van deze ongevallen leidt tot ernstig letsel. Het aantal SEH-bezoeken vanwege een valongeval stijgt vooral vanwege de dubbele vergrijzing. Van de 85- plussers komt 1 op de 5 in een verpleeghuis terecht na een val en is het percentage ernstig letsel, verlies van kwaliteit van leven en medische kosten het grootst. Het risico op een val neemt toe met de leeftijd door verminderde fysieke activiteit, een verhoogd risico op ziekten en het toenemende gebruik van medicatie.

De gevolgen hiervan zijn enorm, zowel in persoonlijk leed als maatschappelijke (zorg)kosten. In 2023 waren de totale medische kosten 1,4 miljard euro. Bij gelijkblijvend beleid nemen de kosten verder toe. Volgens de huidige prognose zullen de kosten stijgen tot 2,4 miljard in 2030 en 3,1 miljard in 2035. Een eerste val leidt vaak tot een cyclus van letsel, verminderde mobiliteit, sociaal isolement (eenzaamheid), verslechterde voedingsstatus en meer vallen. Het zorgt voor grote druk op de al stijgende zorgvraag. Voor de ouderen zelf heeft dit vaak grote gevolgen voor hun zelfredzaamheid, de mogelijkheid om thuis te kunnen wonen en de kwaliteit van leven.

Preventie van valongevallen is niet alleen belangrijk maar ook goed mogelijk. Er is o.a. vanuit de wetenschap veel bekend over wat werkt in valpreventie. Er zijn meerdere (kosten)effectieve interventies beschikbaar en valpreventie loont blijkt uit een eerder uitgevoerde Maatschappelijke Kosten Baten Analyse (MKBA) van Erasmus MC, Vilans en VeiligheidNL. Om vallen te voorkomen, is het op grote schaal uitvoeren van effectieve valpreventie activiteiten voor ouderen met een verhoogd valrisico essentieel om de druk op de zorg te verminderen en zelfredzaamheid van ouderen te behouden.

In februari 2023 is het Gezond en Actief Leven Akkoord ondertekend (GALA) en hierin zijn afspraken gemaakt over de Ketenaanpak Valpreventie. De gemeenten hebben de taak om de Ketenaanpak Valpreventie in te richten voor hun inwoners van 65 jaar en ouder met een verhoogd valrisico. De ketenaanpak bestaat uit; opsporing (risico-inschatting), screening (valanalyse), inzet van erkende

valpreventieve beweeginterventies, eventueel aangevuld met interventies en advies op maat op basis van de screening en doorverwijzing naar structureel aanbod.

In GALA is de volgende doelstelling geformuleerd. Vanaf 2023 krijgt jaarlijks 14% van alle thuiswonende ouderen (65+) een risico-inschatting. En volgt jaarlijks 3% van alle thuiswonende ouderen (65+), waarbij verhoogd valrisico is vastgesteld, een erkende valpreventieve beweeginterventie. Deze inzet is noodzakelijk om de potentiële besparingen, onder andere binnen de Zvw, te kunnen realiseren. Dit is ook de minimale inzet om te komen tot minder meer druk op de zorg, waaronder SEH-bezoeken naar aanleiding van een val.

Met de afspraken in het GALA krijgt de landelijke aanpak van valpreventie stevig vorm. Samen met het ministerie van VWS zet VeiligheidNL zich in om de landelijke implementatie van valpreventie verder te brengen en de doelstellingen uit GALA te halen. VeiligheidNL kan hierbij (voort)bouwen op veel kennis en (praktijk)ervaring ten aanzien van het vormgeven en opschalen van valpreventie in de praktijk en heeft een groot netwerk van stakeholders en professionals uit het werkveld.

4.2 Ambitie, doel en prioriteiten

Ambitie

VeiligheidNL is de expert op het gebied van valpreventie. Kennis uit wetenschap en praktijk worden vertaald naar praktische adviezen en hulpmiddelen voor de praktijk. Vanuit deze expertrol en kennisbasis heeft VeiligheidNL de ambitie zich in te zetten voor het op landelijke schaal en op duurzame wijze implementeren van effectieve valpreventie.

Deze grootschalige landelijke implementatie vraagt intensievere samenwerking met, en inzet van, diverse stakeholders en professionals. Vanuit het programma valpreventie vervult VeiligheidNL een essentiële rol door het delen van kennis, expertise en een groot netwerk van partners.

Hierbij hebben we speciale aandacht voor ouderen met dementie en cognitieve stoornissen en ouderen met beperkte gezondheidsvaardigheden in een kwetsbare sociaaleconomische positie.

Daarnaast hebben we de ambitie om waar mogelijk technologie in te zetten in de ketenaanpak valpreventie om de druk op zorg zo veel mogelijk te verlagen en de eigen regie van de burger te vergroten.

Doel

Het hoofddoel van het programma Valpreventie is het verminderen van de incidentie van ernstige valletsels in en om huis bij thuiswonende ouderen van 65 jaar en ouder.

Om dit doel te halen is het van belang dat meer ouderen bereikt worden met effectieve valpreventie activiteiten. De focus van de activiteiten richt zich op intermediairs die in aanraking komen met

thuiswonende ouderen met een verhoogd valrisico (selectieve en geïndiceerde preventie).
VeiligheidNL heeft voor 2025 de volgende prioriteiten vastgesteld.

Prioriteiten

1: een stevige kennisbasis (kennisverzameling, -ontwikkeling en verrijking)

VeiligheidNL is dé expert op het gebied van valpreventie. Als kenniscentrum zorgt het voor een actuele kennisbasis én actuele cijfers rondom valletselincidentie en effectieve interventies om valletsel bij thuiswonende ouderen te voorkomen. Onderdeel hiervan is het onderhouden van de opgedane kennis over methodieken en interventies bij ouderen met cognitieve stoornissen en dementie en ouderen met beperkte gezondheidsvaardigheden/lage SEP. Deze kennisbasis wordt up-to-date gehouden door het bijhouden van de wetenschappelijke literatuur.

2: het in samenwerking met relevante professionele en andere intermediaire doelgroepen (laten) ontwikkelen van (bewezen) effectieve methodieken en interventies

Valpreventie kent een stevige kennisbasis. Binnen prioriteit 2 wordt toegewerkt naar het toepassen van deze kennis ter verbetering van (bestaande) methodieken en interventies. Dit doen we samen met en voor professionals die een rol hebben in de uitvoer van valpreventie. Het opzetten, onderhouden en activeren van een netwerk van de juiste partners en professionals is hierbij van essentieel belang. Alleen zo kunnen we impact maken en een gedragsverandering realiseren.

3: het agenderen, overdragen en toepasbaar maken van kennis, methodieken en interventies aan relevante professionele en andere intermediaire doelgroepen

Als expert op het gebied van valpreventie ondersteunen en activeren wij de belangrijkste professionals en partners bij het voorkomen van letsel bij thuiswonende ouderen met een verhoogd valrisico. Dit doen we door het actief delen van kennis via verschillende kanalen en toepassingen. Gezien de landelijke doelstelling in het GALA en de rol van de gemeente zal er specifiek aandacht gaan naar kennisoverdracht naar gemeenten.

Hierbij wordt expliciet aandacht gegeven aan het verspreiden van de opgedane kennis over het voorkomen van vallen bij ouderen met beperkte gezondheidsvaardigheden/ lage SEP en ouderen met cognitieve stoornissen en dementie.

4.3 Samenwerking en netwerk

De belangrijkste doelgroepen:

- Professionals in gemeentelijk en zorgdomein die een rol kunnen spelen in het signaleren van ouderen met een verhoogd valrisico, waaronder huisarts, POH-ouderen, praktijkverpleegkundigen, wijkverpleegkundigen/verzorgenden, thuiszorgmedewerkers, apothekemedewerkers, huishoudelijke hulp, WMO consulenten, welzijnsmedewerkers en ouderen adviseurs.

- Professionals in gemeentelijk en zorgdomein die een belangrijke rol spelen bij het uitvoeren van valpreventieactiviteiten, waaronder 1e lijns zorgprofessionals zoals (geriatrie)fysiotherapeuten, oefentherapeuten, podotherapeuten, ergotherapeuten, diëtisten en apothekers en professionals uit het sociaal domein zoals MBvO docenten en buurtsportcoaches.
- Professionals in het gemeentelijk domein die een belangrijke rol spelen bij de doorgeleiding naar vervolgaanbod na een valpreventief beweegprogramma, waaronder buurtsportcoaches en MBvO docenten.
- Professionals die een belangrijke rol spelen bij het opzetten en implementeren van de ketenaanpak valpreventie waaronder: beleidsmedewerkers van gemeente en GGD, regionale/lokale zorg coördinatoren en zorgverzekeraars.

De belangrijkste samenwerkingspartners:

- Beroepsverenigingen (KNGF, NVFG, V&VN, NVvPO, KNMP, Ergotherapie Nederland, VVOCM, NVD, NVKG, NVvP, NHG, LHV, LAEGO, WIJ buurtsportcoaches, VML, NL Actief)
- Interventie eigenaren (Trimbos Instituut, St Maartenskliniek/NPI, Judobond)
- Kennisorganisaties (RIVM, Kenniscentrum Sport en Bewegen, Voedingscentrum, Pharos, Movisie, Alzheimer Nederland, Vilans, Hersenstichting, NOOM)
- Brancheorganisaties (ACTIZ, Zorgthuisnl, Sociaal Werk Nederland, VNG, VSG, Ineen, GGD/GHOR Nederland, ZN)
- Ouderen- en belangenorganisaties (KBO/PCOB, ANBO, Ouderenfonds, Raad van Ouderen, MantelzorgNL, Osteoporosevereniging)
- Netwerken (Consortium BeterOud, Zorg voor Beter en Dementie Netwerk Nederland)
- Universiteiten/Hogescholen (Amsterdam UMC, HU, HvA, Hanzehogeschool Groningen)
- Regionale ondersteuningsstructuren

4.4 Activiteiten en resultaten

Prioriteit 1: een stevige kennisbasis (kennisverzameling, -ontwikkeling en verrijking) (35%)

- In kaart brengen van kerncijfers valongevallen 2024 bij thuiswonende ouderen en ouderen in het verpleeghuis, actuele ontwikkelingen valproblematiek en gerelateerde kosten.
- Actuele relevante literatuur bijhouden en vastleggen in up-to-date kennis factsheets.

Prioriteit 2: het in samenwerking met relevante professionele en andere intermediaire doelgroepen (laten) ontwikkelen van (bewezen) effectieve methodieken en interventies (25%)

- Geleerde lessen toepassen ter verbetering van de implementatie van effectieve valpreventieve beweeginterventies, waaronder de toepassing van de aanbevelingen uit effectiviteitsonderzoeken van valpreventieve beweeginterventies.

- In 2024 is een plan van aanpak opgesteld voor de landelijke implementatie van de digitale valanalyse. Hier wordt in 2025 uitvoer aan gegeven.

Prioriteit 3: het agenderen, overdragen en toepasbaar maken van kennis, methodieken en interventies aan relevante professionele en andere intermediaire doelgroepen (40%)

- Verkennen of en hoe vooropleidingseisen voor de training tot In Balans docent verbreed kunnen worden.
- Up to date houden van thema specifieke informatie over valpreventie en valpreventie interventies op zowel loketgezondleven.nl als in de interventie database. Indienen van kansrijke interventies voor erkenning en herrekening van reeds erkende interventies. Delen van relevante informatie via de nieuwsbrief van het RIVM (LOT).
- In 2024 is een lesmodule valpreventie voor HBO-V geïmplementeerd. In 2025 vindt een evaluatie en verkenning plaats naar implementatie in andere opleidingen.
- Het toepasbaar maken en verspreiden van kennis over het bereiken van risicogroepen (ouderen in kwetsbare sociaaleconomische positie (SEP) en ouderen met cognitieve stoornissen en dementie) , o.a. middels versteviging en onderhouden van het netwerk.
- Verspreiden van kennis en informatie (agendasetting, kennisoverdracht, deskundigheidsbevordering, perspectief bieden en implementeren) door o.a.:
- Creëren, publiceren en beheren content via website, nieuwsbrieven, LinkedIn Kennisnetwerk, ZorgVoorBeter, Beteroud en Valsymposium.
- Presentaties/workshops/Webinars over relevantie, opbrengst en geleerde lessen van implementatie en uitvoering van effectieve valpreventie in de praktijk.
- (Vak)Publicaties (voor de relevante doelgroepen) met relevantie, opbrengst en/of geleerde lessen uit de praktijk.
- Op basis van kennis over wat werkt in wetenschap en praktijk de handreiking ketenaanpak Valpreventie door ontwikkelen en updaten.

4.5 Tijdelijke uitbreiding basisfinanciering / instellingssubsidie

Activiteiten

Om bij te dragen aan actuele vraagstukken rondom maatregelen uit GALA stellen we activiteiten voor als tijdelijke uitbreiding op de instellingssubsidie.

4.5.1 Landelijke Ketenaanpak Valpreventie bij ouderen

In 2023 is VeiligheidNL gestart met de extra activiteiten om invulling te geven aan de in het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) verwoorde ambitie op het gebied van valpreventie. Hiervoor wordt nauw samengewerkt met alle betrokken stakeholders. Via dit voorstel vragen we voor 2025 een tijdelijke uitbreiding op de instellingssubsidie aan om deze activiteiten voort te zetten om bij te

dragen aan de realisatie van de doelen uit het GALA. De activiteiten worden in de volgende paragrafen nader toegelicht.

Achtergrond

In december 2021 verscheen het coalitieakkoord, waarin valpreventie bij ouderen is opgenomen als kostenbesparende maatregel. Die maatregel gaat gepaard met een forse ambitie op valpreventie. Dit betekent concreet dat er vanaf 2023 jaarlijks (en daarna per jaar iets oplopend) 500.000 mensen met valrisico opgespoord moeten worden, waarvan 270.000 een multifactoriële valrisicobeoordeling krijgen en daarvan 90.000 mensen deelnemen aan effectief valpreventief (beweeg)aanbod.

Om de landelijke implementatie van valpreventie te versnellen heeft VeiligheidNL aan VWS in 2022 een kennis gestuurde programmatische aanpak voorgesteld. Niet alle partijen staan qua kennis, ervaring, intentie en inzetbare capaciteit op hetzelfde startpunt. Hierbij is het van belang dat iedereen die te maken heeft met ouderen (met een valrisico) wordt toegerust om aan de slag te gaan/ invulling te geven aan zijn of haar rol bij effectieve valpreventie. Om dit voor elkaar te krijgen is meer en actuele kennis nodig over hoe landelijk deze opschaling en implementatie gerealiseerd kan worden.

De activiteiten sluiten aan bij de rol die VeiligheidNL als kenniscentrum letselpreventie (en meer specifiek valpreventie) heeft en bij eerdere en bestaande activiteiten voor dit thema. Het vergaren en delen van kennis kan goed gecombineerd en geborgd worden via bestaande kanalen en instrumenten die VeiligheidNL al heeft voor eerstelijns professionals en beleidsmedewerkers van GGD en gemeente.

Activiteiten en resultaten

Op basis van de beschrijving van de Ketenaanpak Valpreventie zijn resultaatafspraken geformuleerd in aanvulling op de reguliere activiteiten die VeiligheidNL voor valpreventie uitvoert waarvoor middels deze aanvraag een tijdelijke uitbreiding op de instellingssubsidie wordt voorgesteld. Alle kennis, resultaten en of publicaties komen publiekelijk beschikbaar en worden gedeeld. De geformuleerde resultaatafspraken worden in nader detail uitgewerkt in projectplannen inclusief projectplanning die bij de start van 2025 besproken zullen worden met MT-leden en programmaleiders van VWS en VeiligheidNL. Tevens vindt gedurende 2025 elk kwartaal afstemming plaats over de voortgang van de projecten.

Prioriteiten

Prioriteit 1: een stevige kennisbasis (kennisverzameling, -ontwikkeling en verrijking) (40%)

- Belangrijke basis voor de inzet van technologie bij valpreventie staat vastgelegd in de factsheet Valpreventie: technologie en innovatie. Technologische innovaties nemen een steeds belangrijker rol in binnen de gezondheidszorg. Dit draagt bij aan de verlaging van druk op zorg en vergroten van eigen regie bij de burger. De ontwikkelingen hierin gaan snel en er komen steeds meer producten op de markt. In 2025 wordt daarom via verschillende activiteiten ingezet op het verstevigen van de kennisbasis:
- Actuele relevante literatuur bijhouden en vastleggen in up-to-date kennis factsheet.
- Bijhouden van ontwikkelingen van relevante technologische innovaties valpreventie in de praktijk
- Expertraadpleging om de inzet en doelmatigheid van technologie en of toepassingen voor valpreventie te verkennen en gezamenlijk vervolgstappen te bepalen.
- In 2024 is via deskresearch een bredere verkenning gedaan naar de mogelijkheden van en randvoorwaarden voor de inzet van datascience om ouderen met een valrisico sneller en beter op te sporen. In 2025 wordt opvolging gegeven aan de aanbevelingen uit deze verkenning.
- De ketenaanpak valpreventie heeft de aanbevelingen over de risicofratificatie uit de wereldrichtlijn overgenomen waardoor er nu onderscheid gemaakt wordt in laag, matig en hoog risico. In 2024 heeft een eerste verkenning plaatsgevonden naar de omvang en specifieke kenmerken van deze risicogroepen. In 2025 krijgt deze eerste verkenning een vervolg op basis van nieuwe literatuur- en dataverzameling.
- Ontwikkelen van een factsheet over het inzetten van blended valpreventieve beweeginterventies. Hierin worden onder andere de geleerde lessen in meegenomen uit het in 2024 uitgevoerde onderzoek in samenwerking met de HU naar hoe een blended vorm van valpreventieve beweeginterventies ingezet kan worden.
- In 2024 is een verkenning uitgevoerd naar de stand van zaken van valpreventie in verpleeghuizen. Op basis van de aanbevelingen wordt aanvullend onderzoek uitgevoerd.
- Verzamelen, analyseren en verwerken van data ten behoeve van de landelijke monitoring ketenaanpak valpreventie
- Verzamelen, analyseren en verwerken van data ten behoeve van de doorontwikkeling van het Maatschappelijke Kosten Baten Model valpreventie

Prioriteit 2: het in samenwerking met relevante professionele en andere intermediaire doelgroepen (laten) ontwikkelen van (bewezen) effectieve methodieken en interventies (20%)

- De SEH is een belangrijke vindplek voor ouderen met een verhoogd valrisico. In aansluiting op de activiteiten uit 2024 wordt verder ingezet op het verspreiden en toepasbaar maken van kennis.

- E-health apps kunnen bijdragen aan de motivatie en het blijven volhouden van beweegoefeningen. Standing Tall is een digitaal thuisoefenprogramma voor ouderen met een verhoogd valrisico dat in Australië is ontwikkeld en onderzocht op uitvoerbaarheid en effectiviteit. In 2024 is verkend in hoeverre een dergelijke zelfstandig uitvoerbare valpreventieve beweeginterventie ook in Nederland mogelijk is. In 2025 wordt gekeken hoe de kennis uit deze verkenning verder toegepast kan worden.
- Verkennen welke partijen een rol kunnen spelen bij de implementatie van valpreventie. We benutten hiervoor onder andere de samenwerking met de Risk Factory.
- Verkennen hoe datascience/machine learning zou kunnen landen in de praktijk, o.a. door een netwerkverkenning en verkenning van samenwerkingen met relevante partijen.
- Evalueren van de online risicotest voor vallen door middel van een kwantitatief en kwalitatief onderzoek onder gemeenten, (zorg)professionals en ouderen zelf naar oa het bereik en gebruik van de online risicotest. De resultaten worden gebruikt als input voor het optimaliseren van de test.

Prioriteit 3: het agenderen, overdragen en toepasbaar maken van kennis, methodieken en interventies aan relevante professionele en andere intermediaire doelgroepen (40%)

- Kennisdeling en expertiseontwikkeling: actief inbrengen van kennis over valongevallen en effectieve valpreventiemethoden in de verschillende werk en adviesgroepen vanuit de Ketenaanpak Valpreventie en het landelijk programmateam. Daarnaast voeren van stakeholdergesprekken, beantwoorden van kennisvragen en richten we ons op implementatievraagstukken over valpreventie.
- In 2024 is in samenwerking met VUmc een model opgeleverd rondom het voorspellen van een volgende val bij kwetsbare ouderen die op de SEH gezien zijn na een val. Kennis uit dit model zal in 2025 verspreid worden.
- Kennisdeling en expertiseontwikkeling rondom technologische innovaties valpreventie in diverse landelijke initiatieven
- Op basis van de verkenning uit 2024 wordt kennis verspreid met betrekking tot omvang en eigenschappen van ouderen met een laag, matig en hoog valrisico.
- Kennis en handvatten delen ter verbetering van de implementatie van de ketenaanpak naar aanleiding van de resultaten van de landelijke monitor
- Op basis van de verkenning uit 2024 naar valpreventie in het verpleeghuis wordt een preventiestrategie uitgewerkt, verkennende gesprekken gevoerd met mogelijke partners en samen vervolgstappen gezet.
- In het GALA is expliciet opgenomen dat gemeenten een rol hebben in het equiperen en voorlichten van mantelzorgers bij het opsporen en ondersteunen van ouderen met een

valrisico. In 2024 is kennis verzameld over hoe mantelzorgers beter betrokken kunnen worden. Deze kennis zal in 2025 worden toegepast in een handvat voor gemeenten.

- Kennis delen ten behoeve van de versterking van de kennisinfrastructuur.
- Kennis delen ten behoeve van de implementatie van de ketenaanpak valpreventie ter ondersteuning van ketencoördinatoren en betrokken professionals. We gebruiken hiervoor onder andere de Expertpool valpreventie van RIVM.
- Organiseren en uitvoeren van de landelijke Valpreventieweek waarbij aansluiting gezocht wordt bij de landelijke publiekscommunicatie.

4.6 Overige gefinancierde projecten

- VeiligheidNL is betrokken bij onderzoek van o.a. Amsterdam UMC onder frequente vallers die op de SEH komen. Er wordt onderzocht in hoeverre 'shared decision making' kan helpen bij de motivatie voor en deelname aan preventie aanbod. Daarnaast zal er worden gekeken of het mogelijk is om een risicoprofiel rondom frequente vallers op te stellen, waarbij ook voeding zal worden meegenomen.
- Hiernaast organiseert VeiligheidNL diverse trainingen en het jaarlijkse Valsymposium. Deze dragen allen bij aan het vergroten van bewustwording, kennis en vaardigheden van professionals over valpreventie. Deze trainingen en bijeenkomsten worden niet gefinancierd vanuit de instellingssubsidie en worden volledig gedekt vanuit overige inkomsten (bijdragen sponsors en deelnemers).
- VeiligheidNL brengt valpreventie expertise in bij de waardebeoordelingen van technologische innovaties die door Vilans worden uitgevoerd.
- VeiligheidNL ondersteunt het RIVM in de opzet en uitvoer van de expertpoule Valpreventie en het beoordelen van binnengekomen ondersteuningsvragen.

5 Gehoorpreventie

5.1 Inleiding

Om te communiceren, veilig te werken, je veilig voort te bewegen in de wereld om je heen en om te genieten van muziek is goed kunnen horen heel belangrijk. Binnen het programma gehoorschadepreventie werken we aan het voorkomen van gehoorschade door hard geluid.

Met het programma gehoorschadepreventie zet VeiligheidNL zich in voor méér kennis over het vóórkomen van gehoorschade en risicofactoren daarop, evenals meer kennis over de preventie van gehoorschade door hard geluid. Dat doen we middels onderzoek, vroeg signalering, bewustwording van (risico's op) gehoorschade en gedragsverandering. Opgedane kennis wordt actief gedeeld met verschillende stakeholders, professionals en consumenten.

Gehoorschade is vaak onomkeerbaar. Het kan zich uiten als gehoorverlies, tinnitus, overgevoeligheid voor, of vervormde waarneming van geluid. Het kan ernstig zijn en heeft grote gevolgen voor het individu en de maatschappij. Gehoorschade kan leiden tot o.a. communicatie- en concentratieproblemen, verhoogde bloeddruk, slaapproblemen, vermoeidheid, verminderde (leer)prestaties, depressie, sociaal isolement en (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid. Deze gevolgen hebben negatieve impact op de opleidingskansen van jongeren en leiden tot een slechtere uitgangspositie op de arbeidsmarkt. Gehoorschade ontwikkelt zich het sterkst in de eerste tientallen jaren van blootstelling (en dan vooral tijdens de eerste 10 jaar daarvan). Het is daarom cruciaal en ook mogelijk om de preventie van gehoorschade bij relatief jongere groepen aan te gaan, te onderhouden en uit te breiden. We krijgen steeds beter zicht op het risicogedrag, waarmee we betere en effectievere aangrijpingspunten hebben voor preventie.

Gehoorschade is te voorkomen door veilig om te gaan met hard geluid: door het gehoor aan minder hard geluid of minder lang aan hard geluid bloot te stellen en/of het gehoor te beschermen met gehoorbescherming op momenten dat je zelf geen invloed hebt op het geluid. Daarnaast is het van belang om het gehoor regelmatig te testen om gehoorschade vroegtijdig op te sporen. Beginnende gehoorschade wordt vaak niet direct opgemerkt. Door gehoorschade tijdig te behandelen kan ernstigere gehoorproblematiek worden voorkomen.

In 2024 stond het nieuwe convenant preventie gehoorschade versterkte muziek centraal. Met alle 12 ondertekenaars, inclusief de nieuwe partners Koninklijke Horeca Nederland (KHN) en Vereniging voor Podium Technologie (VPT), is er o.a. een uitgebreidere onderzoek agenda en meer aandacht voor gehoorbescherming, voorlichting en deskundigheidsbevordering t.o.v. eerdere versies van het convenant. VeiligheidNL heeft voor de looptijd van het convenant een belangrijke rol in de

coördinatie en uitvoer van de onderdelen Gehoorbescherming, Voorlichting en Deskundigheidsbevordering en de coördinatie van de onderzoek agenda. De in 2023 afgeronde scoping review naar risicovolle vrijetijdscontexten en gebruikte onderzoeksmethoden m.b.t. gehoorschade en de preventie daarvan heeft deze onderzoek agenda verrijkt en er daarnaast voor gezorgd dat oortjes/koptelefoongebruik meer onder de aandacht komt. In 2025 vergroten we onze kennis over oortjes en koptelefoongebruik bij de jeugd en testen we mogelijk al activiteiten ter preventie van gehoorschade.

Eind 2024 wordt een advies van de Gezondheidsraad verwacht over een extra gehoorscreening moment bij de jeugd. Zodra dit advies beschikbaar is zullen wij, na advies van en in overleg met VWS, waar nodig aanpassingen in de kennisdeling doorvoeren.

5.2 Ambitie, doel en prioriteiten

Ambitie

VeiligheidNL is de expert op het gebied van (de preventie van) gehoorschade door hard geluid. Hiervoor investeren we in onderzoek om (nog) beter inzicht te krijgen in blootstelling, risicogroepen en risicogedrag. Deze kennis vertalen we naar adviezen en hulpmiddelen voor de praktijk. Hierbij hebben we speciale aandacht voor kinderen, jongeren en (jong)volwassenen die in recreatieve sfeer en/of op de werkvloer blootgesteld worden aan hard geluid. We werken actief samen met het werkveld om de kennis en onze impact te vergroten.

Doel

hoofddoel van het programma Gehoorschadepreventie is het verminderen van de incidentie van gehoorschade als gevolg van blootstelling aan hard geluid. Hierbij zetten we in op het stimuleren van veilig luistergedrag en het tijdig opsporen van reeds opgelopen (beginnende) gehoorschade om verdere verslechtering te voorkomen.

VeiligheidNL heeft voor 2025 de volgende prioriteiten vastgesteld.

Prioriteit 1: Kennisontwikkeling

Binnen deze prioriteit zetten we specifiek in op het verzamelen, ontwikkelen en verrijken van kennis over de prevalentie en incidentie van gehoorschade en risicogedrag van kinderen, jongeren en (jong)volwassenen. Zo krijgen we meer inzicht in ontwikkelingen en kenmerken van specifieke risicogroepen rondom gehoorschade door blootstelling aan hard geluid. In Nederland bestaan weinig structurele, landelijke monitors of registraties van blootstelling aan hard geluid, gehoorschade, en/of risicogedrag. Verbeteren van dit inzicht is essentieel om gericht preventieactiviteiten (door) te ontwikkelen en in te zetten. Daarbij bouwen we ook kennis op over de effectiviteit van maatregelen om gehoorschade te voorkomen.

Prioriteit 2: Kennisdeling

Naast het opbouwen van kennis, richten we ons op het delen van de kennis die er al is. Dit doen we door deze kennis toe te passen in materialen en interventies en door deze materialen en interventies breed te verspreiden onder de intermediaire partners. We ontwikkelen onze interventies op basis van de meest recente inzichten in de gedragswetenschappen. Op die manier vergroten we niet alleen de bewustwording, maar zetten we risicogroepen ook aan tot het vertonen van ander, veiliger gedrag. Via de intermediaire partners bereiken we uiteindelijk de risicogroepen en hun omgeving. Binnen deze prioriteit kijken we specifiek naar vroeg signalering, deskundigheidsbevordering, beheersen van het brongeluid, voorlichting en educatie. Waar mogelijk, en in overleg met VWS, nemen we hierin zoveel mogelijk het advies van de Gezondheidsraad mee over een extra screeningsmoment van het gehoor voor kinderen en jongeren wat eind 2024 verschijnt.

Prioriteit 3: Agendasetting en netwerk

De afgelopen jaren is de maatschappelijke aandacht voor het thema gehoorschadepreventie gegroeid. VeiligheidNL speelt als kenniscentrum letselpreventie een belangrijke rol om betrouwbare en bruikbare informatie, materialen, interventies, testen en tips aan te bieden aan professionals, intermediairs en de einddoelgroep. In 2025 zetten we ons opnieuw in om het netwerk te versterken en uit te breiden en het onderwerp maatschappelijk te blijven agenderen. De goede samenwerking met (maatschappelijke) organisaties en lokale en landelijke beleidsmakers zorgt voor meer impact. Via het expertpanel en de betrokkenheid bij diverse initiatieven en werkgroepen, zoals Gezonde School, GGD 'en en het vierde convenant preventie gehoorschade versterkte muziek is VeiligheidNL de verbinder tussen wetenschap en praktijk.

5.3 Samenwerking en netwerk

De belangrijkste doelgroepen

- Landelijke en lokale beleidsmakers
- Onderzoekers/wetenschappers op het gebied van gehoor(schade) onderzoek
- (Leden van) partners uit het vierde convenant preventie gehoorschade versterkte muziek
- Jeugdgezondheidszorg en GGD professionals
- Organisatoren van muziekfeesten en evenementen
- Uitgaansgelegenheden
- Scholen
- Producenten en retailers van muzikspelers, oordoppen en/of koptelefoons
- Audiologische experts
- Sportverenigingen
- De einddoelgroep

Samenwerkingspartners

- Amsterdam UMC
- Erasmus Medisch Centrum
- Leids Universitair Medisch Centrum
- Open Universiteit
- Universiteit Utrecht
- PrevENT (commissie KNO-vereniging)
- CORPUS
- Partners van het vierde convenant preventie gehoorschade versterkte muziek
- Gezonde School / Scholen
- Test je Leefstijl
- Fontys Hogeschool
- KVLO
- Gemeente Amsterdam
- GGD Amsterdam – Jij en Je Gezondheid
- GGD 'en en JGZ-organisaties
- Platform Preventie Gehoorschade GGD GHOR
- RIVM
- CBS
- Expertpanel Gehoorschadepreventie
- LOT-I Werkgroep Jeugd
- Commissie SKEN

5.4 Activiteiten en resultaten

Prioriteit 1: Kennisontwikkeling: Een stevige kennisbasis (verzameling, -ontwikkeling en -verrijking) over de prevalentie/ incidentie gehoorschade en risicogedrag van kinderen, jongeren en (jong)volwassenen (35%)

- Actuele en relevante kennisontwikkelingen worden bijgehouden en vastgelegd.
- Analyse databronnen t.b.v. meer kennis over de prevalentie van gehoorschade en risicogedrag bij kinderen, jongeren en jongvolwassenen. Bronnen die hiervoor worden gebruikt zijn o.a. Jij en Je Gezondheid (voortgezet onderwijs), TestJeLeefstijl (MBO) en de online hoortesten. Specifieke risicogroepen en risicogedragingen die uit de analyses naar voren komen, kunnen aanleiding vormen om interventies meer op maat te ontwikkelen en aan te bieden.
- Verkenning uitbreiden databronnen t.b.v. meer kennis over de prevalentie van gehoorschade en risicogedrag kinderen, jongeren en jongvolwassenen. In 2024 is er vanuit de samenwerking met de Leefstijlmonitor een vragenlijst rondom gehoorschade en

risicogedrag opgenomen in de tweejaarlijkse aanvullende monitor “Bewegen en Ongevallen”. De dataverzameling van de vragenlijst start in 2025. Daarnaast wordt de mogelijkheden verkend om het aantal databronnen verder uit te breiden. Dit gebeurt op basis van (vervolg)gesprekken met bestaande bronnen/cohorten, zoals Jij en Je Gezondheid (basisonderwijs) en Lifelines. De stappen hierin verlopen in nauwe samenwerking met VWS.

- Uit de scoping review naar risicovolle vrijetijdscontexten en gebruikte onderzoeksmethoden bleek dat er onvoldoende bekend is over risicogedrag bij het luisteren met oortjes/koptelefoon en dat er behoefte is naar meer onderzoek op dit gebied. In 2024 is een opzet uitgewerkt voor onderzoek naar het gebruik van oortjes/koptelefoons in de praktijk, bijv. bij gaming. Op basis van de onderzoeksopzet wordt in 2025 een (pilot)onderzoek naar het gebruik van oortjes/koptelefoon uitgevoerd.

Prioriteit 2: Kennisdeling (35%)

- In 2024 zijn er twee belangrijke ontwikkelingen geweest die invloed hebben op de adviezen van VeiligheidNL. Het eerste is de herziening van de Expert Opinion rondom blootstelling aan hard geluid in de vrije tijd. Deze Expert Opinion is door de Nederlandse Vereniging van Klinisch Fysici herzien. Het is een belangrijke onderlegger voor de adviezen van VeiligheidNL, bijv. rondom hoe lang je naar bepaalde geluidsniveaus kunt luisteren. We passen de adviezen (waar nodig) aan, aan de nieuwe Expert Opinion.

Binnen het thema Gehoorschadepreventie zijn dit doelgroepen die vaak meer risico lopen op gehoorschade, bijv. door onveilig om te gaan met hard geluid of bijvoorbeeld op de werkplek meer blootgesteld worden aan hard geluid. Om deze doelgroepen beter te bereiken, gaan we de materialen en interventies die we aanbieden doorlopen en waar nodig aanpassen. Hierdoor vergroten we ons bereik en realiseren we meer impact op het voorkomen van gehoorschade. Een tweede te verwachte ontwikkeling is het advies van de Gezondheidsraad eind 2024 over een extra gehoorscreening moment bij de jeugd. Waar mogelijk zullen we het advies hierover implementeren in lopende activiteiten rondom vroeg signalering, bijv. GGD, JGZ en andere relevante partijen.

- Eind 2024 zijn de online hoortesten voorzien van nieuwe techniek. De vernieuwde testen zullen we breed implementeren en evalueren onder gebruikers.
- Eind 2024 is het ZonMw project ‘EarAct’ afgerond. In samenwerking met de Open Universiteit is uit dit project een interventie voortgekomen die jongeren helpt veiliger om te gaan met hun koptelefoon/oortjes, bijv. tijdens het luisteren naar muziek. In 2025 gaan we inzetten op de implementatie en doorontwikkeling van deze interventie. Zo kunnen de inzichten en leerpunten uit de effectstudie toegepast worden om de interventie verder te verbeteren. De nieuwe interventie wordt aangeboden op het jongerenplatform

www.oorcheck.nl, naast de hoortest en andere risicotesten. Het design van www.oorcheck.nl is in 2024 deels vernieuwd en wordt in 2025 verder afgerond. www.oorcheck.nl is in 2024 deels vernieuwd, en wordt in 2025 verder afgerond.

- In 2024 is een eerste stap gezet in het opzetten van een voorlichtingsinterventie om ouders te bereiken die hun kind 'het eerste mobieltje' gaan geven. In 2025 bouwen we voort op de eerste resultaten van deze activiteit om het bereik te vergroten.
- Voortbouwen op de ervaringen met commissie PrevENT om voorlichtingslessen op basisscholen op te tuigen, die door KNO-artsen worden gegeven.
- In 2025 staat de promotie van de HoorToren (digitaal lespakket voor de basisschool) via diverse kanalen centraal en daarnaast wordt de doorontwikkeling rondom het ouderement gerealiseerd.

Prioriteit 3: Agendasetting en netwerk (30%)

- Uitvoeren contentstrategie (agendasetting, kennisoverdracht, deskundigheidsbevordering, perspectief bieden en implementeren) door o.a.
- Creëren, publiceren en beheren content via website (o.a. veiligheid.nl, kinderveiligheid.nl, oorcheck.nl, loketgezondleven.nl, testjeleefstijl.nl), nieuwsbrieven, Corpus
- (Vak)Publicaties (voor de relevante doelgroepen) met relevantie, opbrengst en/of geleerde lessen uit onderzoek en praktijk
- Gerichte samenwerking met andere media
- In samenwerking met GGD GHOR Nederland richten we het GGD Kennisnet platform zorgvuldig in om professionals te voorzien van actuele en nuttige informatie, materialen en interventies om te verspreiden naar de risicodoelgroep en diens omgeving. Hieronder valt ook de implementatie van het in 2024 opgestelde Wat Werkt Dossier rondom de preventie van gehoorschade.
- Bijdragen aan en initiëren van overleggen en kennissessies met samenwerkingspartners ten behoeve van kennisontwikkeling en kennisdeling (o.a. Expertpanel Gehoorschadepreventie, convenantpartners vierde convenant preventie gehoorschade versterkte muziek (inclusief secretariaatsfunctie), Gezonde School, LOT partners, Platform preventie gehoorschade GGD GHOR Nederland).
- Actuele interventiebeschrijvingen in de database van het RIVM-loket Gezond Leven, erkennen of her-erkennen van interventies en aanleveren van relevante input voor de nieuwsbrieven van het RIVM (LOT).
- Met verschillende partners aandacht geven aan het thema en het belang van vroege opsporing via de gratis online hoortesten en mogelijkheden voor preventie.

5.5 Tijdelijke uitbreiding instellingssubsidie

Om bij te dragen aan het programmadoel en speerpunten worden de volgende twee activiteiten voorgesteld als tijdelijke uitbreiding op de instellingssubsidie:

- I Love My Ears
- Onderzoek agenda convenant preventie gehoorschade versterkte muziek

Deze worden hieronder nader toegelicht.

I Love My Ears (prioriteit 2)

Onder de vlag van I Love My Ears worden bezoekers van locaties met versterkte muziek en professionals die betrokken zijn bij (evenementen)locaties met versterkte muziek op een positieve manier bewust gemaakt van het risico op gehoorschade en gestimuleerd tot het nemen van gehoor beschermende maatregelen om zo lang mogelijk van muziek en het gehoor te kunnen genieten. Hiermee wordt vanuit VeiligheidNL invulling gegeven aan de onderdelen Gehoorbescherming, Voorlichting en Deskundigheidsbevordering die zijn gemaakt in het vierde convenant preventie gehoorschade versterkte muziek en de daarbij horende Appendix van VeiligheidNL.

Voorlichting over het voorkomen van gehoorschade is één van de belangrijkste activiteiten binnen ILME. Eind 2023 is er een merkstrategie voor ILME ontwikkeld en in 2024 is hier vervolg aan gegeven door het ontwikkelen van een brandbook. In de nieuwe merkstrategie staat het dragen van oordoppen met muziekfilter als maatregel centraal, omdat deze maatregel als enige door alle branches wordt gedragen. Het nemen van oor pauzes of afstand houden tot de boxen is namelijk niet in elke setting met versterkte muziek haalbaar. Voor professionals richt I Love My Ears zich op het vergroten van de kennis en vaardigheden over het voorkomen van gehoorschade, het nemen van maatregelen ter voorkoming van gehoorschade en het uitdragen van I Love My Ears naar bezoekers. Bij de professionals richten we ons op professionals in de fitnessbranche, professionals die werken bij poppodia, clubs en festivals, feestcafé 's en bestuurs-en/of commissieleden van studentenverenigingen.

VeiligheidNL werkt binnen ILME intensief samen met de partners van het vierde convenant preventie gehoorschade versterkte muziek: GGD GHOR Nederland, VVEM, VNPF, LKvV, NL Actief, OSAT, de Beste Schoolfeesten, NVBF, en sinds 2024 ook met KHN en VPT.

In het afgelopen jaar is volop ingezet op voorlichting en deskundigheidsbevordering. Voor voorlichting is de effectieve campagne Doppjes verder uitgewerkt en uitgezet. Naast aandacht voor kopen, was er ook aandacht voor het meenemen en het dragen van oordoppen met muziekfilter. Daarnaast zijn de eerste stappen gezet voor een campagne voor frequente uitgaanders. Er heeft een nulmeting plaatsgevonden en er is een gedragsreis ontwikkeld. Op basis van de gedragsreis heeft een creatief bureau een campagneconcept uitgewerkt en dit concept is ook in een pilotcampagne getest.

Voor deskundigheidsbevordering van professionals aangesloten bij onze partners zijn behoeftepeilingen uitgevoerd en zijn de e-learning en andere materialen voor verschillende partners (door)ontwikkeld.

Voor 2025 richten we ons op onderstaande belangrijkste activiteiten en resultaten, welke veelal voortborduren op de activiteiten van 2024 (zowel de activiteiten vanuit het jaarplan 2024 als de extra tijdelijke uitbreiding van het najaar 2024).

5.6 Activiteiten

Voorlichting

In 2022-2024 is er ten behoeve van het geven van voorlichting aan de doelgroep veel onderzoeken en ontwikkelwerk uitgevoerd. De gedragsreis voor Doppies (Kopen, Meenemen, Dragen) is in kaart gebracht en de gedragsstappen zijn verder uitgewerkt. Vervolgens is er voor het Kopen en het Dragen een campagneconcept ontwikkeld en deze zijn getoetst in pilotcampagnes en praktijkonderzoek. Dit alles heeft geresulteerd in een effectieve campagne die jongeren aanzet tot het kopen van oordoppen met muziekfilter. De resultaten voor het dragen zijn ten tijde van dit schrijven nog niet bekend. Ook voor de doelgroep frequente uitgaanders is een gedragsreis opgesteld, een campagneconcept ontwikkeld en getoetst. Om de herkenbaarheid van ILME te behouden, is een brandbook ontwikkeld dat gebruikt kan worden bij iedere (nieuwe) (deel) campagne. In 2025 gaan we de campagnes volop doorzetten:

- Doppies-campagne gericht op jongeren van 18-25 jaar, waarbij wordt ingezet op alle gedragsstappen: Kopen, Meenemen en Dragen van oordoppen met muziekfilter. De uitvoer van de campagne wordt continu gemonitord. Alle campagne-uitingen worden geüpdatet volgens de richtlijnen van het in 2024 ontwikkelde brandbook. De campagne wordt ingezet op belangrijke momenten in het jaar, overeenkomend met eerdere campagne-periodes (festivalseizoen, studenten introweeken en clubseizoen).
- Campagne gericht op frequente uitgaanders, waarbij wordt ingezet op alle gedragsstappen voor oordoppen met muziekfilter: Kopen, Meenemen en Dragen. De campagneperiode wordt afgestemd met de partner KHN. De uitvoer van de campagne wordt continu gemonitord.
- Extra aandacht voor Meenemen: in eerdere campagnejaren is veel aandacht besteed aan het kopen van oordoppen en het dragen van oordoppen op locaties met versterkte muziek. De gedragsstap meenemen is onderbelicht gebleven. In 2024 bleek wel dat de oorzaak van het niet meenemen (15-20%) voor zowel jongen als frequente uitgaanders grotendeels gelijk zijn. Daarom willen we in 2025 ook in de corporate uitingen aandacht besteden aan deze stap.
- Doorontwikkeling corporate uitingen: ILME groeit als merk. Deze groei uit zich onder andere in meer branches en locaties die meedoen, campagnes gericht op de specifieke doelgroepen, en de ontwikkeling van de merkstrategie en het brandbook. In 2025 zullen we

ook de ILME-brede uitingen (corporate uitingen) doorontwikkelen volgens de richtlijnen van het brandbook. Daarbij is het belangrijk dat alle campagnes samen een geheel vormen en herkenbaar zijn als (onderdeel van) ILME.

- Uitingen testen bij mensen met een lage SEP: ILME is er voor iedereen die locaties met versterkte muziek bezoekt. In de afgelopen jaren hebben we onze uitingen gespecificeerd voor verschillende doelgroepen (jongeren en frequente uitgaanders). Om de inclusiviteit te waarborgen is het belangrijk dat iedereen de uitingen begrijpt. Bij de ontwikkeling zijn de ILME-uitingen wel getoetst bij de verschillende opleidingsniveaus, maar niet specifiek bij mensen met een lage SEP.

Deskundigheidsbevordering

Deskundigheidsbevordering is een cyclisch proces. Behoeftte aan concrete handelingsperspectieven voor veilig luistergedrag en de manier waarop deze informatie wordt aangereikt kan veranderen in de tijd. Daarom blijven we in gesprek met onze partners, zodat wij hen zo goed mogelijk kunnen blijven ondersteunen.

- Behoefttepeiling voor kennisontwikkeling/deskundigheidsbevordering bij twee van de convenantpartners: KHN en VPT. Hierbij willen we nagaan of de ontwikkelde e-learning en de daarin genoemde handelingsperspectieven voldoen voor deze partners en/of dat er aanpassingen gewenst zijn en/of er behoefte is aan andere materialen om veilig gedrag in de desbetreffende branches te stimuleren.
- Voortzetten implementatie deskundigheidsbevordering. Implementeren is een doorlopend proces. Zonder continue aandacht zal een interventie niet beklijven, zeker als de doelgroep blijft vernieuwen. Ook dit jaar besteden we daarom aandacht aan deskundigheidsbevordering bij o.a. de LKVV en NLActief, welke op basis van de evaluatie van 2024 zijn aangescherpt.

Gehoorbescherming

I Love My Ears dankt haar bestaan aan eerder gesloten convenanten rondom de preventie van gehoorschade in situaties met versterkte muziek. De samenwerkingspartners binnen I Love My Ears kennen een intensieve samenwerking en willen de samenwerking blijven consolideren.

- Deelname werkgroep bijeenkomsten: VeiligheidNL neemt deel aan beide werkgroepen die alle onderwerpen van het convenant beslaan. Samen met de convenantpartners werken we hierin ook aan de uitvoer van de convenantafspraken die gaan over gehoorbescherming.
- We gaan gezamenlijk met de branches inzetten op het uitbannen van het aanbieden van schuimdoppen op locaties met versterkte muziek, en het stimuleren van oordoppen met muziekfilter door leden van de partners.
- Onderhouden en uitbreiden samenwerking met oordoppenleveranciers.

5.7 Onderzoek agenda Convenant (prioriteit 2)

VeiligheidNL is een van de partijen die deelneemt aan het vierde convenant preventie gehoorschade versterkte muziek, dat loopt sinds eind 2023. Voor de uitvoering van het convenant is een stevige kennisbasis essentieel en VeiligheidNL speelt een belangrijke rol bij de kennisontwikkeling over de preventie van gehoorschade. Zo draagt VeiligheidNL bij aan het opvullen van kennislacunes die zijn geagendeerd in de onderzoek agenda van het convenant, o.a. door het opzetten, begeleiden en uitvoeren van bijbehorende onderzoeken en het delen van de opgedane kennis.

De convenantpartijen prioriteren gezamenlijk de onderwerpen op de onderzoek agenda. Een van de geprioriteerde onderwerpen is een update en uitbreiding van het meetprotocol voor locaties en situaties waarvoor het huidige meetprotocol niet geschikt is. In 2024 is een onderzoekstraject gestart voor het ontwikkelen van één of meerdere aanvullende meetprotocollen, om het verrichten van geluidsmetingen binnen het convenant verder te standaardiseren. In 2025 worden nieuwe meetprotocollen uitgerold in de praktijk. In 2025 zal er binnen het convenant gekeken worden welke onderwerpen van de onderzoek agenda er dan a.d.h.v. een plan van aanpak opgepakt kunnen worden. Deze onderwerpen zijn nu geen onderdeel van dit jaarplan. Het onderwerp op de onderzoek agenda dat we in ieder geval in 2025 zullen oppakken is het onderzoek naar *bewustwording en gedrag van bezoekers en professionals omtrent risico's en preventie van gehoorschade*. VeiligheidNL draagt bij aan kennisontwikkeling op dit onderwerp. Zo is er in 2024 een onderzoeksopzet ontwikkeld om bewustwording en gedrag rondom de preventie van gehoorschade (structureel) te meten. Dit onderzoek vervangt de eindejaar meting onder bezoekers van muzieklocaties die de afgelopen jaren is uitgezet vanuit I Love My Ears. In 2025 wordt het onderzoek uitgevoerd.

Activiteiten

VeiligheidNL voert samen met andere betrokken convenantpartners activiteiten uit, om geprioriteerde kennislacunes uit de onderzoek agenda van het convenant op te vullen.

5.8 Overige gefinancierde projecten

VeiligheidNL is partner van het in 2024 door ZonMw gehonoreerde project 'HoorToren'. Dit project is een samenwerking tussen Erasmus MC, UMC Utrecht en VeiligheidNL. Het project is eind 2024 gestart en zal 4 jaar duren. In deze 4 jaar wordt de interventie HoorToren doorontwikkeld om ouders beter te bereiken. Ook wordt de HoorToren op effectiviteit onderzocht bij leerlingen in groep 6 en 7. Ook wordt onderzocht hoe de HoorToren beter schoolbreed geïmplementeerd kan worden en wat ervoor nodig is om het thema Gehoorschadepreventie binnen de schoolomgeving structureel aan bod te laten komen.

6 Veilig Productgebruik

6.1 Inleiding

De ontwikkelingen op het gebied van producten gaan razendsnel. Dagelijks komen er nieuwe producten op de markt. En die producten zijn net zo makkelijk online te bestellen (van de andere kant van de wereld) als te koop in de winkel om de hoek. De vraag is echter of alle producten wel veilig zijn, zeker als ze van buiten de EU komen omdat dan niet altijd helder is aan welke criteria deze moeten voldoen. En is veiligheid überhaupt een thema als consumentenproducten kopen of gebruiken? Ook zijn producten vaak wel veilig, maar weten consumenten niet altijd hoe ze veilig met het product om moeten gaan.

Vanuit het Letsel Informatie Systeem (LIS) is bekend dat elke dag 600 mensen op de Spoedeisende Hulp¹ belanden door een ongeval waar een consumentenproduct bij betrokken was. Letsels kunnen veroorzaakt worden door het product zelf (het product is niet veilig), door voorzienbaar onveilig gebruik van het product (het product is veilig, maar het is door de producent voorzienbaar dat de consument het product niet veilig gebruikt) of door onvoorzienbaar gedrag (de consument gebruikt het product niet goed - onveilig gedrag). Naast letsels zoals breuken en snijwonden, kunnen chemicaliën in producten ook ander type letsels veroorzaken, zoals verbrandingen of acute vergiftigingen. Chemische stoffen kunnen mogelijk ook op lange termijn chronische aandoeningen veroorzaken.

Voor effectieve preventie van product-gerelateerde letsels is meer inzicht nodig waar risico's zich bevinden en hoe deze te voorkomen zijn. Letsels kunnen worden voorkomen door consumenten te beschermen tegen onveilige producten én door veilig productgebruik te stimuleren. Hiervoor bestaan verschillende instrumenten, waaronder wet- & regelgeving, handhaving/toezicht en voorlichting & educatie. Voor welke producten of risico's je deze instrumenten op welke manier het beste in kan zetten is echter nog onvoldoende bekend.

Een groot aantal letsels door ongevallen met producten hebben vooral te maken met de activiteit die ermee uitgevoerd wordt. Het beïnvloeden van gedrag is daarom een belangrijk aanknopingspunt voor het verminderen van product gerelateerd letsel. Dit is een van de redenen waarom de naam van het programma in 2023 is veranderd in "veilig productgebruik" in plaats van productveiligheid.

6.2 Doel, ambitie en prioriteiten

Doel

Het hoofddoel is het verminderen van 'ernstige' letsels die gerelateerd zijn aan een consumentenproduct. Bij ernstig letsel gaat het over een letsel/aandoening door een externe factor,

waarbij het gebruik van het product risico heeft tot een vorm van letsel. Hierbij zijn langdurig, blijvend, gezondheidsschade, psychische gevolgen (psychische schade moet wel het gevolg van fysiek letsel zijn) belangrijke indicatoren om via letselkans x letselernst de mate van 'ernstig' letsel te bepalen. Hiervoor is actuele kennis nodig in epidemiologie (aantallen, ernst, gevolgen, trends en kosten) en etiologie (toedracht, rol product/gedrag/omgeving, risico's en blootstelling) van product-letsel-risicocombinaties. Ook is meer kennis nodig over preventiemogelijkheden, risicogroepen, productaanpassing, maatregelen en gedragsbeïnvloeding en de risk-benefit verhouding (wat leveren bepaalde 'risicovolle' producten/situaties de consument op). Deze elementen leiden samen tot een strategie om consumenten te beschermen tegen onveilige producten of om te leren gaan met risicovolle situaties bij het gebruik van consumentenproducten. Zie ook Figuur 2.

Figuur 2 Stapsgewijze aanpak preventie consumentproduct gerelateerde letsels

Ambitie

We zetten ons in voor het verminderen van 'ernstige' product-gerelateerde letsels door het juiste gebruik van producten te stimuleren en door te signaleren welke producten onveilig zijn (of in gebruik onveilig kunnen zijn).

Prioriteiten

1. Kennisontwikkeling over product-gerelateerd letsel en preventie (45%)

Een stevige kennisbasis (kennisverzameling, -ontwikkeling en verrijking)

Actueel inzicht in epidemiologie en etiologie van 'ernstige' product gerelateerde letsels zijn een belangrijk uitgangspunt. Voor een effectieve preventie aanpak zijn meer verdiepende inzichten

nodig. Met het doorlopen van de stapsgewijze aanpak -zoals hiervoor beschreven- voor specifieke producten, productgroepen en voor *en met* bepaalde risicogroepen wordt dit nader onderzocht.

2. Samenwerken en ontwikkelen van effectieve preventiestrategieën (22%)

Het in samenwerking met relevante professionele en andere intermediaire doelgroepen (laten) ontwikkelen van (bewezen) effectieve methodieken en interventies

We werken samen met organisaties die onder andere betrokken zijn bij wet- & regelgeving (VWS), handhaving/toezicht (NVWA) en voorlichting & educatie (o.a. RIVM). In de komende jaren gaan we onze samenwerkingsverbanden onderhouden en uitbreiden met nieuwe organisaties die dicht bij de consument staan zodat we met onze kennis en expertise bijdragen aan vermindering van product-gerelateerd letsel. Dit doen we door effectieve interventies en methodieken samen met intermediairs te ontwikkelen en/of te implementeren.

3. Als expert agenderen van inzichten en oplossingsrichtingen (33%)

Het agenderen, overdragen en toepasbaar maken van kennis, methodieken en interventies aan relevante professionele en andere intermediaire doelgroepen

We zijn zichtbaar voor beleidsmakers, partners, intermediairs en de einddoelgroep consumenten als het gaat om veilig productgebruik. Goed onderbouwde kennis (zie prioriteit 1) en de juiste manier van kennis overdragen is hierbij essentieel. Door ons te verdiepen in gedragsverandering en het delen van kennis op een laagdrempelige manier willen we ervoor zorgen dat onze kennis op de juiste manier bij de doelgroep terecht komt.

6.3 Samenwerking en netwerk

Om de activiteiten uit te voeren en bij te dragen aan de gestelde doelen werkt VeiligheidNL actief samen met verschillende organisaties. Voor het komende jaar zijn dit de belangrijkste doelgroepen en samenwerkingspartners.

Belangrijkste doelgroepen:

- Beleidsmakers
- Brancheorganisaties/ producenten
- Consumenten

Belangrijkste samenwerkingspartners:

- Overheden: ministeries van VWS, IenW
- Agentschappen: RIVM, NVWA
- Brandweer, politie, veiligheids- en gezondheidsregio's
- European Injury Database (IDB)
- Internationale partijen: Eurosafe, ANEC, Child Safety Alliance
- Afhankelijk van de gekozen prioriteiten wordt samengewerkt met relevante brancheorganisaties of producenten

Vanuit het programma veilig productgebruik wordt, waar relevant, de verbinding gelegd met de programma's kinderveiligheid, sportblessurepreventie, verkeersveiligheid, gehoorschadepreventie en valpreventie ouderen. Hierdoor wordt over en weer de juiste expertise gedeeld waarmee we de relevante doelgroepen beter ondersteunen en bereiken.

6.4 Activiteiten en resultaten

Prioriteit 1: Kennisontwikkeling over product-gerelateerd letsel en preventie

Belangrijke activiteiten zijn:

- Publiceren van een powergraphic over de epidemiologie (slachtofferkenmerken, ongevalskenmerken, medische kosten en trends) van product-gerelateerd letsel in 2024 op basis van het Letsel Informatie Systeem.
- De etiologie van product-gerelateerd 'ernstig' letsel wordt in kaart gebracht en in een rapportage wordt deze kennis beschikbaar gesteld. Hiervoor gaan we op zoek naar geschikte databronnen en maken we gebruik van diverse datatechnologie. We kijken daarbij ook naar risicovolle producten die wellicht nu nog niet in LIS zichtbaar zijn of direct tot SEH-bezoeken leiden maar wel tot product-gerelateerd letsel kunnen leiden (denk bijvoorbeeld aan fietsaccu's of chemische stoffen met lange termijneffecten).
- Op basis van onze kennis over risico's en gebruik van producten kiezen we een product (of productgroep) uit om verdiepend onderzoek te doen.
- Content van Waarzitwatin ontwikkelen en actueel houden: zowel door het herschrijven en toevoegen van acht nieuwe productpagina's als het controleren en actualiseren van bestaande productpagina's.

Prioriteit 2: Kennisdeling: Samenwerken en ontwikkelen van effectieve preventiestrategieën

Belangrijke activiteiten zijn:

- Samenwerkingsverbanden met organisaties uitbreiden:
- We hebben nauw contact met NVWA (en BuRo) over lopende projecten en zetten ons in om op meer projecten samen te werken. Hierbij willen we onze expertise bundelen, waar NVWA bijvoorbeeld kan helpen met het testen van de productveiligheid in het laboratorium willen wij ons inzetten op hoe je de consument het beste kan bereiken (zowel in het uitvragen van veilig productgebruik als in interventies/gedragsverandering waar nodig). Als we specifiek kijken naar de etiologie kunnen we samen met NVWA onderscheidt maken tussen de rol van het product en de rol van omgeving of gedrag bij product-gerelateerd letsel.
- Samenwerkingsverbanden met organisaties opzetten:
In 2025 willen meer in contact komen met organisaties die dicht bij de consument staan, denk aan bijvoorbeeld de Consumentenbond, Thuiswinkelorganisaties of brancheorganisaties/producenten/distributeurs en retailers.
- Samenwerkingsverbanden met organisaties onderhouden:
Sinds 2016 werkt VeiligheidNL samen met het RIVM om onafhankelijke kennis en informatie

over chemische stoffen in consumentenproducten en de (mogelijke) risico's daarvan te delen via het digitaal platform Waarzitwatin (www.Waarzitwatin.nl). Deze samenwerking wordt als volgt vormgegeven:

- Tweewekelijks overleg van het team van schrijvers van RIVM en VeiligheidNL;
- Maandelijks projectoverleg tussen de projectleiders vanuit RIVM en VeiligheidNL;
- Kwartaal overleg tussen VWS, RIVM en VeiligheidNL;
- Twee Stuurgroep bijeenkomsten o.l.v. VWS;
- Een a twee Klankbordgroep bijeenkomsten en gedurende het jaar afzonderlijk contact onderhouden met de Klankbordgroep leden over voor hen relevante onderwerpen;
- Een bijeenkomst van de Redactieraad.
- Techniek van interventie Waarzitwatin.nl up to date en werkend houden.
- Effect Waarzitwatin toetsen d.m.v. monitoring effecten promotie- & voorlichtingsactiviteiten: web statistieken, evaluatie promotiecampagnes, statistieken social media, SEA en PR-activiteiten

Prioriteit 3. Als expert agenderen van inzichten en oplossingsrichtingen

Belangrijke activiteiten zijn:

- Promotie en publieksvoorlichting van Waarzitwatin
Consumenten vinden op het platform Waarzitwatin praktische handvatten over hoe ze veilig om kunnen gaan met producten of wellicht een alternatief product om te gebruiken of kopen. Alle kennis is op één plek toegankelijk/vindbaar en informatie en adviezen worden op een laagdrempelige manier aangeboden, zodat consumenten zelf een goede afweging kunnen maken bij aanschaf en/of gebruik van bepaalde producten. Promotie en publieksvoorlichting zal met de volgende activiteiten worden voortgezet:
- Uitvoeren en waar nodig ontwikkelen/aanpassen Waarzitwatin social mediacontentstrategie en a.d.h.v. contentkalender;
- Uitvoeren 4 promotiecampagnes gericht op de vier consumentendoelgroepen;
- Doorlopende inzet op Search Engine Advertising (SEA);
- Inzet PR-activiteiten. Vanaf 2024 zijn we actief met ANP-expert quotes waarmee we reageren op actualiteiten en ook beter vindbaar zijn voor journalisten. In najaar 2024 evalueren we voor Waarzitwatin de resultaten van deze pilot en beslissen we of we dit in 2025 gaan voortzetten.
- In 2024 hebben we de eerste explainer video's ontwikkeld als pilot. Eind 2024/begin 2025 wordt deze pilot geëvalueerd en mogelijk gecontinueerd.
- Continueren en waar nodig uitbreiden publieksvoorlichting over Waarzitwatin via stakeholders. Finetunen en uitvoering plan van aanpak (2024).
- Het huidige Waarzitwatin meerjarenplan (2022-2025) loopt ten einde, in 2025 gaan we inzetten op een vervolg van het huidige meerjarenplan. Er zal een nieuw meerjarenplan geschreven worden.

6.5 Tijdelijke uitbreiding basisfinanciering/instellingssubsidie

Om bij te dragen aan actuele vraagstukken en de beleidsagenda worden twee activiteiten voorgesteld als tijdelijke uitbreiding op de instellingssubsidie.

6.5.1 Signaleringsinstrument

Vanuit beleidsoogpunt is stevige, proactieve signalering van product-gerelateerde letsels essentieel. We willen goed en snel in kaart hebben welke productgroepen of producten leiden tot (ernstig) letsel en wat de actuele ontwikkelingen hierin zijn. Het continu veranderende aanbod van producten op de consumentenmarkt benadrukt het belang van proactieve signalering. Het Letsel Informatie Systeem (LIS) biedt mogelijk een goed vertrekpunt hiervoor en in 2023 is een tool ontwikkeld voor de visualisatie van product gerelateerde letsels die op de SEH belanden. In 2024 hebben we een verkenning gedaan op andere databronnen (online reviews) om meer inzicht te krijgen in risico's van producten. We zullen de nieuwe methoden evalueren met betrokken stakeholders (o.a. NVWA) en aanpassingen maken op basis van de bevindingen. In 2025 zal VeiligheidNL de signaleringstool verder verbeteren.

Ook blijven we participeren en kennis delen en opdoen in het ingerichte signaleringsoverleg van de NVWA.

Resultaten

- Scripts (verder) ontwikkelen voor het scannen van (online) teksten op risicovolle producten, waar mogelijk ondersteund door de visualiseringstool.
- Actieve deelname aan signaleringsoverleg van NVWA en met andere partners.

6.5.2 Gedragsaspecten van veilig productgebruik

Het gedrag van de consument kan een grote rol spelen in het ontstaan van product-gerelateerd letsel. Uit resultaten van onderzoek naar trampoline ongevallen blijkt dat slachtoffers aangeven dat het gedrag in veel gevallen de oorzaak was van het ongeval². Verdiepende gedragsanalyse onder jongeren laat zien dat verschillende gedragstechnieken gebruikt kunnen worden voor een mogelijke interventie³. Over het algemeen ontbreekt de kennis over de rol en het beïnvloeden van gedrag voor het verbeteren van veilig productgebruik. In 2025 zet VeiligheidNL zich in om deze kennis te vergroten. Hiermee geven we vervolg aan in 2024 ingezette activiteiten. Met onderzoek krijgen we meer inzicht in welke rol gedrag heeft bij het ontstaan van product-gerelateerd letsel. Binnen de tijdelijke uitbreiding willen we vooral inzetten op de verkenning van onderzoeksmethoden om de doelgroep beter te begrijpen en te bereiken (denk aan een gedragsreis; kwalitatief onderzoek).

Resultaten

- Onderzoeksrapport

6.6 Overig gefinancierde projecten

De volgende projecten worden gefinancierd door het ministerie van IenW:

- Onderzoek prevalentie vuurwerkletsel rond oud en nieuw en beschrijven trends, risicogroepen en risicoproducten vuurwerkletsels. Hierbij werkt VeiligheidNL o.a. samen met InEen en de NVSHA.
- De doorontwikkeling en uitvoering van het lespakket 4vuurwerkveilig, bedoeld voor groep 7 en 8 van het regulier basisonderwijs. Hierbij werkt VeiligheidNL onder andere samen met medisch specialisten, de vuurwerkbranche, politie, brandweer, Halt en GGD-GHOR. Najaar 2024 starten we met een onderzoek naar het bereiken van de risicogroep 12-15-jarigen.

7 Sportblessurepreventie

7.1 Inleiding

De sportzomer van 2024 (EK voetbal, de (para-)Olympische Spelen in Parijs, Tour de Femmes) heeft niet alleen laten zien dat Nederlanders goed zijn in veel sporten, maar ook dat sport door veel mensen omarmt wordt. Hopelijk krijgt deze sportzomer een goed vervolg als veel Nederlanders hun sportactiviteiten zelf ook weer oppakken na het zien van zoveel mooie sportmomenten. Want sporten en (sportief) bewegen is niet alleen leuk, het is ook noodzakelijk voor een gezond leven. Niet voor niets heeft de Rijksoverheid als doel gesteld dat 75 procent van de Nederlanders in 2040 aan de beweegrichtlijnen moet voldoen. Dat betekent dat veel mensen, ongeveer 5,5 miljoen, nog in beweging moeten gaan komen. Naast dat meer mensen in beweging moeten komen is het ook van belang dat de bestaande en deze nieuwe groep aan het sporten en in beweging blijft. Het doen aan sport levert namelijk een grote bijdrage aan het voldoen aan de beweegrichtlijnen.

Een sportblessure kan echter mooie sportplannen in gevaar brengen. Door een blessure kunnen veel sporters tijdelijk niet sporten en sommigen kiezen er voor geheel te stoppen. In 2023 heeft op een totaal van 5,3 miljoen blessures ongeveer 3,5 miljoen blessures geleid tot enige mate van sportverzuim, resulterend in maar liefst 64 miljoen dagen sportverzuim (CONCEPT Cijferrapportage sportblessures 2023, VeiligheidNL, 2023). Ook stopt één op de vier geblesseerde sporters met de sport waarin zij de blessure opliepen (Kantar Public, rapportage Sportblessures die leiden tot sportuitval, 2023; in opdracht van VeiligheidNL). Dertig procent van deze sportuitvallers stopte na hun blessure echter niet alleen helemaal met sporten, maar ook grotendeels met bewegen. Nog maar 25% van deze groep sportuitvallers voldoet aan de beweegrichtlijn. Deze impact van een blessure op sportdeelname en bewegen willen we voorkomen.

De ambitie van het programma Sportblessurepreventie van VeiligheidNL is mensen aan het sporten houden, door sportverzuim (tijdelijk niet kunnen sporten) en sportuitval (stoppen met de sport waarin de blessure is ontstaan) te verminderen of te voorkomen. In 2024 hebben onze activiteiten in het teken gestaan van kennisontwikkeling en agendasetting ten aanzien van sportverzuim en sportuitval, en het bepalen van risicogroepen hiervoor. Knieblessures hebben hierbij extra aandacht gekregen. We hebben op basis van vier databronnen in kaart gebracht welke knieblessures er in Nederland ontstaan, wat de impact van deze knieblessures is en wie deze knieblessures oplopen. Door middel van literatuuronderzoek is gekeken welke interventies ingezet kunnen worden om het risico op deze knieblessures te voorkomen, en de uitkomsten hiervan zijn in een netwerkbijeenkomst besproken. Daarnaast zijn we het gesprek aangegaan met sporters die verzuimen om na te gaan hoe we hen beter kunnen helpen om (sneller) terug te keren op de

sportvelden. In 2025 geven we hier een vervolg aan met diepere analyse van Sportverzuim-onderzoek data en ontwikkeling van pilot interventie(s).

7.2 Doel, ambitie en prioriteiten

Doel

VeiligheidNL werkt aan gezondheidsbevordering door sportverzuim (tijdelijk) en sportuitval (definitief) als gevolg van sportblessures te verminderen of te voorkomen, zodat mensen langer kunnen blijven sporten en bewegen. Dat doen we door het stimuleren van een verantwoorde sportbeoefening en door het stimuleren van een efficiënte doorverwijzing vanuit (para)medische zorg naar passende sport- en beweegactiviteiten. Daarvoor werken we als expert samen met, en delen we onze kennis over sportblessures en verantwoorde sportbeoefening met professionals en organisaties die werkzaam zijn in de sport- en beweegsector en de (eerstelijns) zorg. We richten ons met name op die takken van sport waarvan we weten dat (beginnende) sporters een hoger risico hebben op langdurig sportverzuim of sportuitval.

Ambitie

De ambitie van het programma Sportblessurepreventie van VeiligheidNL is mensen aan het sporten houden. Om de doelstellingen van de Rijksoverheid op het gebied van bewegen te realiseren, is het essentieel dat de aandacht voor het stimuleren van meer bewegen en sporten altijd gepaard gaat met informatie over hoe dit verantwoord te doen. Want met effectieve preventie kan 50% van de blessures voorkomen worden (Vriend et al., 2017. Intervention Strategies Used in Sport Injury Prevention Studies: A Systematic Review Identifying Studies Applying the Haddon Matrix). Dit betekent dus minder arbeid- en sportverzuimdagen, minder sportuitval, én ook druk op de zorg en minder zorgkosten. Als er toch sprake is van sportuitval, is een goede doorverwijzing naar anderen beweegactiviteiten van belang, zodat wel voldaan blijft worden aan de beweegrichtlijn.

Prioriteiten

1. Kennis over preventie van sportblessures in relatie tot sportverzuim en sportuitval uitbreiden en verdiepen (35%)

Sportblessures zijn een veel voorkomende reden om te stoppen met sporten. Zo blijkt uit onderzoek dat ongeveer 1 op de 4 geblesseerde sporters die sportdeelname staakt dat doet vanwege een blessure. Om de negatieve impact van een blessure, het sportverzuim en sportuitval, de druk op de zorg en de zorgkosten, te verminderen, blijven we in 2025 onze kennis op dit thema verdiepen. Dit doen we onder andere door verdiepende analyses uit te voeren naar blessures met sportverzuim. Daarnaast diepen we het gedrag van specifieke risicogroepen verder uit. De input uit deze onderzoeken helpt ons om verantwoord sportgedrag te stimuleren en/of de negatieve gevolgen van een blessure te verminderen.

2. Ontwikkelen en implementeren van kennis en effectieve preventiestrategieën (30%)

Naast het ontwikkelen van kennis, delen we deze kennis met relevante sportorganisaties en intermediairs en werken we aan het implementeren van preventieve interventies. We werken samen met onder meer organisaties die sporters en trainers/coaches/vrijwilligers van de geprioriteerde sporttakken bereiken en opleiden. Hierbij verbinden we onze kennis en expertise aan de kennis en expertise van partijen die rechtstreeks met de sporters in contact staan, onder andere door de (door-)ontwikkeling van preventieve interventies of het gezamenlijk uitdragen van communicatie en campagnes. Op deze wijze werken we met elkaar aan de implementatie van verantwoorde sportbeoefening en aan een kwalitatief sterk en veilig sportaanbod voor alle Nederlanders. Het is niet vanzelfsprekend dat sporters die (tijdelijk) hun sport niet meer kunnen beoefenen vanwege een blessure, in beweging blijven. Het is daarom belangrijk dat er meer aandacht (o.a. in de eerstelijns zorg) komt voor het doorverwijzen van sporters die (tijdelijk) niet meer hun sport kunnen beoefenen naar een andere vorm van bewegen of sport die wél te beoefenen is. Hierdoor werken we aan de verlaging van sportuitval en kunnen geblesseerde sporters behouden blijven voor de sport en in beweging blijven.

3. Als expert agenderen van inzichten en oplossingsrichtingen (33%)

Ons doel is dat Verantwoord Sporten sterker onderdeel wordt (en blijft) van de beleidsagenda's van sportbonden en andere relevante organisaties. Dat betekent dat we zichtbaar en toegankelijk zijn voor onze samenwerkingspartners op het thema sportblessurepreventie. We vragen aandacht voor een verantwoorde sportbeoefening, en de problematiek rondom, en de aanpak van preventie van sportblessures. We adresseren belangrijke vraagstukken en inzichten op basis van ons onderzoek bij relevante doelgroepen, waardoor de aanpak van sportverzuim en sportuitval door sportblessurepreventie on top of mind is en blijft, en benoemen wat we noodzakelijk achten voor de verbetering van verantwoorde sportbeoefening. We geven duiding aan de problematiek van sportverzuim en sportuitval door sportblessures door een verbinding te maken met andere maatschappelijke opgaven zoals het voldoende bewegen en het bevorderen van de gezondheid van Nederlanders, en het tegengaan van arbeidsverzuim. Daarnaast pakken wij een verbindende rol in het samenbrengen van verschillende experts en kennispartners om dit thema op te pakken.

7.3 Samenwerking en netwerk

Team Sport heeft een breed netwerk waarmee wordt samengewerkt of waarmee kennis gedeeld kan worden. Hieronder staan de belangrijkste doelgroepen en partners genoemd:

- Georganiseerde sport (o.a. NOC*NSF, sportbonden en POS)
- Beroepsverenigingen van (para) medische beroepen (VSG, KNGF, NVFS, NGS, NVT, NHG)
- Intermediairs zoals (sport) beleidsmakers, onderzoekers, trainers/coaches, buurtsportcoaches

- Kennisorganisaties (RIVM, Mulier Instituut, Kenniscentrum Sport en Bewegen)
- Universiteiten/hogescholen
- Sporters (indirect en waar nodig direct)
- Nederlandse Sportraad
- Beroepsvereniging KVLO
- Bewegalliantie
- Sportkracht 12
- Athletic Skills Company (ASM)
- Zorgverzekeraars
- VWS
- Vakmedia en pers

7.4 Activiteiten en Resultaten

Prioriteit 1 kennis over preventie van sportblessures in relatie tot sportverzuim en sportuitval uitbreiden en verdiepen

Belangrijke activiteiten zijn:

- *Monitoring van sportblessures*
Jaarlijks brengen we op basis van de Leefstijlmonitor en het Letsel Informatie Systeem (LIS), de actuele stand van zaken rondom sportblessures in Nederland in kaart. Deze rapportage wordt in afstemming met het ministerie van VWS opgesteld. Naast de nieuwste cijfers, wordt er ook gekeken naar trends in de afgelopen tien jaar.
- *Vervolgonderzoek voorkomen (langdurig) sportverzuim en sportuitval*
In dit vervolgonderzoek voeren we verdiepende analyses uit op de sportverzuim- en sportuitvaldata die in 2022-2024 zijn verzameld. Ten tijde van het schrijven van het jaarplan wordt het eindrapport over sportverzuim afgerond. Naar aanleiding van dit rapport worden in 2025 minimaal twee onderzoeksvragen verder uitgewerkt. Van de uitgewerkte onderzoeksvragen wordt een notitie gemaakt.
- *Monitoren van wetenschappelijke kennis over sportblessures en preventie*
Voor het up-to-date houden van de kennis over sportblessures en sportblessurepreventie, monitoren we de wetenschappelijk publicaties.
- *Onderzoek om blessurepreventie bij mensen met een lage SEP te bespreken*
Om de sport- en beweegdeelname in Nederland te verhogen, zodat in 2040 driekwart van de bevolking voldoet aan de beweegrichtlijn, zullen verschillende doelgroepen extra worden gestimuleerd om (meer) in beweging te komen. Een van deze doelgroepen bestaat uit mensen met een lagere sociaaleconomische positie (SEP). Hoewel sport- en beweegstimulering al volop wordt ingezet, maakt blessurepreventie/kennisoverdracht over

blesurepreventie hier nog geen onderdeel vanuit. We willen daarom met deze doelgroep, maar ook met begeleiders van sport- en beweegactiviteiten in gesprek gaan om na te gaan hoe zij tegen sporten en sportief bewegen en het risico op blessures door deze activiteiten aankijken. Dit onderzoek wordt in 2025 uitgevoerd en levert input op ten aanzien van behoeften, drijfveren, bevorderende en belemmerende factoren ten aanzien van veilig sportgedrag bij personen met een lage SEP om op die manier input te leveren voor preventie van verzuim en uitval. De opgedane inzichten worden verwerkt in een rapportage.

Prioriteit 2: Ontwikkelen en implementeren van kennis en effectieve preventiestrategieën

Belangrijke activiteiten zijn:

- *Samenwerking intensiveren met (sport/para-) medische wereld op het thema doorverwijzingsmethodiek*

In 2024 is een eerste verkenning geweest met Sportgeneeskunde, NVT, KNGF en NVFS voor de doorverwijzingsmethodiek en is er meer bekend, n.a.v. onze onderzoeken, over sportuitval en sportverzuim. Met deze informatie willen we zorgen dat de geblesseerde sporters een eventuele drempel om terug te keren op het sportveld of op hun oude sportniveau, bijvoorbeeld uit angst voor een nieuwe blessure, niet hoeven te ervaren door goede begeleiding en met de juiste stappen. Hiermee willen we de kans op definitieve sportuitval en langduriger sportverzuim verkleinen en starten we in 2025 met het testen van de doorverwijzingsmethodiek in de praktijk. Dit met het uiteindelijke doel om de geblesseerde sporters naar een andere vorm van bewegen of andere sport te geleiden die wel te beoefenen is, zodat ze behouden blijven voor de sport en sportief in beweging blijven.

- *Het monitoren van Versterk je enkel*

In 2024 is het programma Versterk je enkel volledig vernieuwd. In 2025 gaan we het gebruik van het programma monitoren. De enkelblessure staat bovenaan de ranglijst van blessures die het meest tot sportverzuim leiden.

- *Monitoring en verkennen van andere apps/interventies i.s.m. partners*

Hieronder valt het onderhouden van de huidige interventies Voetbalfit, VolleyVeilig, WU-hockey en playgrounds. Daarnaast monitoren we het gebruik en werken samen met partners KNVB, Nevobo en KNHB om deze interventies onder de aandacht te brengen en houden van de doelgroep. En de nauwe betrokkenheid en bijdrage aan hardlopen.nl. en borging van de RunFitCheck in de NN Running Coach van de Atletiekunie.

- *Interventie met de werktitel Versterk je knie*

Eerste aanzet maken van een interventie Versterk je knie (werktitel): Onderzoeken hoe internationaal bestaande effectieve interventies voor knieblessurepreventie succesvol

geïmplementeerd kunnen worden in de Nederlandse samenleving. Hierbij brengen we in kaart wie de intermediaire stakeholders zijn, welke effectieve interventies geschikt zijn voor de Nederlandse samenleving en/of geschikt gemaakt kunnen worden. Daarnaast kijken we hoe het gedrag van de intermediaire t.a.v. gebruik van dit soort effectieve interventies positief kunnen beïnvloeden. In de tweede helft 2025 starten we met de opzet van de pilot van de interventie Versterk je Knie.

Prioriteit 3: Als experts agenderen van inzichten en oplossingsrichtingen

Belangrijke activiteiten zijn:

- *Samenwerking met sportorganisaties opzetten, onderhouden en intensiveren*
Om kennis te ontwikkelen, te delen en te implementeren is samenwerking met sportbonden en andere relevante sportorganisaties van cruciaal belang. Op die manier zijn we bezig om Verantwoord Sporten (sterker) onderdeel te maken van de beleidsagenda's van deze organisaties. We gaan de samenwerking onderhouden, starten en/of intensiveren met een aantal organisaties in de sport- en beweegsector van die takken van sport waar (beginnende) sporters een hoger risico hebben op langdurig sportverzuim of sportuitval.
- Op dit moment hebben we een samenwerkingsovereenkomst met 7 bonden en sportorganisaties: Atletiekunie, ASM, KNSB, KNWU, Nevobo, NL Actief en NTFU. Hiermee zetten we de samenwerking voort, op basis van de plannen van aanpak die gezamenlijk geschreven zijn en regulier overleg. Voorbeelden van activiteiten zijn samen onderzoek opstarten voor verdiepende monitoring, kennisdeling richting einddoelgroep, implementatie van bestaande interventies en het borgen van verantwoord sporten in de beleidsagenda's van de bonden.
Met KNVB, KNLTB, KNHB en NOC*NSF werken we samen en verkennen we het formaliseren van de samenwerking middels een samenwerkingsovereenkomst, zodat we gezamenlijk structureel aandacht besteden aan verantwoord sporten.
Met NLCoach en POS willen we de samenwerking verder verkennen, opstarten en intensiveren.
- We werken met deze partijen afzonderlijk samen en daarnaast organiseren we 1x per jaar een netwerkbijeenkomst voor de samenwerkende sportorganisaties (netwerk Verantwoord Sporten). Centraal staat hierin implementatie en kennisdeling: hoe verantwoord sporten in te zetten in de praktijk voor intermediairs richting de sporter.
- *Samenwerkingsverbanden met onderzoek partners onderhouden*
We werken nauw samen met onderzoek partners, bijvoorbeeld in het aanvullen van elkaars kennis, de doorvertaling van dit soort wetenschappelijke kennis naar de sportpraktijk, het uitwisselen van kennis (platform sportblessurepreventie, voorheen platform monitoren

sportblessures), en ook in het bezoeken, organiseren én presenteren/ kennisdelen op netwerkbijeenkomsten.

- *Deelname & bijdrage aan symposia, congressen en netwerkbijeenkomsten*
We participeren in Nederlandse (SMWJC (jaarcongres sportartsen en sport fysiotherapeuten), kennissessies AISS, Dag van het sportonderzoek indien relevant), en waar relevant internationale bijeenkomsten en relevante samenwerkingsverbanden op het gebied van sportblessurepreventie. Daar waar mogelijk presenteren we uitkomsten van onze onderzoeken en onze inzichten/ adviezen en werken we aan voorlichting en deskundigheidsbevordering aan de intermediaire en sporter. Onze focus ligt daarbij op het adresseren van het belang van bewezen effectieve interventies en de noodzaak om in te zetten op gedragsverandering, met name bij (specifieke) risicogroepen.
- *Publicatie van (wetenschappelijke) artikelen*
We schrijven artikelen en delen onze inzichten in rapporten via onze eigen website (www.veiligheid.nl) en overige relevante kanalen. We ondersteunen de sport- en bewegesector door het 'uitserveren' van kennis over het voorkomen van sportverzuim en sportuitval door sportblessures én combineren dat met de sporttechnische kennis van de sport- en bewegesector. In 2025 werken we aan minimaal twee wetenschappelijke manuscripten, één over sportuitval en één over sportverzuim.
- *Contentontwikkeling en -verspreiding via owned, paid en earned media*
Via owned, paid en earned media informeren we vanuit onze expertrol de partners, collega's en opdrachtgevers uit het werkveld over onze nieuwste inzichten en resultaten. Hiervoor maken we ook gebruik van de ANP Expert Quote Tool. We ontwikkelen content (en materialen) voor en met intermediairs op uitvoerend en beleidsbepalend niveau binnen de sport- en bewegesector en de (eerstelijns) zorg. Ook bevorderen we de zichtbaarheid van onze expertise voor intermediairs en samenwerkingspartners.

7.5 Overig gefinancierde projecten

De volgende projecten worden gefinancierd door ZonMW:

- De 'goed starten met hardlopen' challenge van Sportinnovator. Hierin heeft VeiligheidNL twee rollen. Het coachen en adviseren van de winnaars als het gaat om implementatie, en het evalueren van dit traject.
- Noord, Oost, Zuid, West - Zorg en Bewegen - Thuis Best! Dit is een actieonderzoek naar een optimale beweegreis. Het project zal in 2025 van start gaan. Hierbij neemt VeiligheidNL deel als expert als het gaat om sportuitval en implementatie en de ontwikkeling van een landelijke richtlijn.

8 Verkeersveiligheid

8.1 Inleiding

Jaarlijks zijn er in ons land rond de 600 dodelijke slachtoffers en 66.000 slachtoffers met ernstig letsel door een verkeersongeval. Dit leidt tot grote druk op de zorg, leed van slachtoffers en nabestaanden en maatschappelijke kosten van ca 27 [miljard](#) euro in 2020. Daarom is verbeteren van verkeersveiligheid en werken aan preventie van groot belang.

Alle activiteiten van het programma Verkeersveiligheid dragen bij aan de landelijke ambitie van een halvering van het aantal verkeersslachtoffers in 2030 (ten opzichte van 2020) en 0 verkeersslachtoffers in 2050. Het hoofddoel van het programma Verkeersveiligheid is bijdragen aan de vermindering van het aantal verkeersletsels in het algemeen en bij fietsers (55+ en 12-17 jaar), voetgangers en jonge bestuurders (18-24 jaar) in het bijzonder.

VeiligheidNL draagt op meerdere manieren bij aan vermindering van het aantal verkeersletsels:

1. Inzicht bieden t.a.v. risicogroepen, - locaties, -factoren en -gedragingen & signalering van (negatieve) ontwikkelingen, waarbij opgedane kennis wordt gedeeld met collega-kennisinstituten, landelijke, regionale en lokale overheden, (vak)media en andere partijen die zich inzetten om de verkeersveiligheid te verbeteren;
2. (opstellen van) adviezen en interventies, met name gericht op gedragsbeïnvloeding;
3. Onderzoek naar het effect van interventies t.a.v. letselpreventie, specifiek op het gebied van gedragsbeïnvloeding;
4. Ondersteunen van opstellers van wet- en regelgeving en infrastructurele maatregelen;
5. uitvoeren van vervolgonderzoek: ophalen we waardevolle kennis over oorzaken, risico's en risicofactoren (etiologie) en preventiemogelijkheden (zowel onderzoek onder verkeersslachtoffers als niet-verkeersslachtoffers).

Goede data zijn essentieel om bovenstaande activiteiten en het behalen van het hoofddoel te realiseren. Er zijn meerdere bronnen beschikbaar en voor twee hiervan is VeiligheidNL verantwoordelijk:

Letsel Informatie Systeem (LIS)

Sinds 1997 beschikt VeiligheidNL over het Letsel Informatie Systeem (LIS). LIS vormt de kennisbasis voor het letselpreventiebeleid in Nederland. Met behulp van LIS wordt informatie vastgelegd over SEH-bezoeken als gevolg van privé-ongevallen, sportblessures, verkeersongevallen, arbeidsongevallen, geweld en zelfbeschadiging. De gegevens worden aangeleverd door een selectie van ziekenhuizen. De deelnemende ziekenhuizen vormen een representatieve steekproef van de ziekenhuizen in Nederland: dat maakt een schatting van cijfers op landelijk niveau mogelijk. Op

basis van LIS worden landelijke cijfers over SEH-bezoeken als gevolg van verkeersongevallen berekend.

Monitor Verkeersslachtoffers (MOVE)

VeiligheidNL beheert sinds 2019 de Monitor Verkeersslachtoffers (MOVE), waar op regionaal en lokaal niveau inzicht gegeven wordt in niet alleen de omvang van de problematiek, maar ook inzichten worden gegeven in risicolocaties, risicogroepen, oorzaken van verkeersongevallen en factoren die daarbij een rol gespeeld hebben. Aan MOVE doen zowel Spoedeisende Hulp (SEH)-afdelingen als Regionale Ambulancevoorzieningen (RAV's) mee. MOVE-RAV wordt momenteel met subsidie vanuit het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat uitgerold en is naar verwachting vanaf medio 2025 landelijk dekkend. SEH's doen mee wanneer provincies hiervoor financiën beschikbaar stellen.

Vanuit LIS en MOVE is actuele informatie beschikbaar over epidemiologie en etiologie van verkeersslachtoffers (aanvullend op de politieregistratie en overige bronnen). Deze informatie vanuit de spoedzorg is uniek en essentieel voor monitoring van de verkeersveiligheid, geeft basisinzichten in risicogroepen, risicolocaties, oorzaken en gevolgen van verkeersongevallen en mogelijkheden voor preventie.

8.2 Doel, ambitie en prioriteiten

Doel

Het hoofddoel van het programma verkeersveiligheid is het verminderen van (ernstige) letsels die gerelateerd zijn aan verkeersongevallen. Hiermee dragen we bij aan de landelijk ambitie 0 verkeersslachtoffers in 2050 en in 2030 een halvering (ten opzichte van 2020) van het aantal verkeersslachtoffers. Met het voorkomen van verkeersongevallen voorkomen we leed bij slachtoffers en nabestaanden. Ook reduceren we de druk op de acute zorg en voorkomen we medische kosten en verzuimkosten die gepaard gaan met verkeersongevallen.

Om het aantal verkeersongevallen te verminderen, is actuele kennis nodig over epidemiologie (aantallen, ernst, gevolgen, trends medische kosten en verzuimkosten) en etiologie (toedracht, letsel/gedrag/omgeving, risico's en blootstelling) van verkeersongevallen. Ook is meer kennis nodig over preventiemogelijkheden, gedragsbeïnvloeding en andere maatregelen en de risk-benefit verhouding. Deze elementen leiden samen tot een strategie om verkeersongevallen te voorkomen.

Ambitie 2025

De ambitie voor 2025 is enerzijds gericht op verdere verrijking van de letsel-data en anderzijds deze data inzetten voor gedragsbeïnvloeding en beïnvloeding van stakeholders t.b.v. vermindering aantal verkeersletsels.

Data

VeiligheidNL is de enige organisatie in Nederland met ervaring met het op grote schaal verzamelen en verwerken van spoedzorgdata (op basis van reeds voor het zorgproces vastgelegde data door van SEH-afdelingen en RAV's) ten behoeve van letselpreventie. Met deze data verbeteren wij de informatiepositie van landelijke, regionale en lokale beleidsmakers en wegbeheerders. Ook vormen deze data de basis voor de ontwikkeling van effectieve gedragsinterventies.

De ambitie voor 2025 bestaat enerzijds uit het verder verzamelen van data en anders het verhogen van de datakwaliteit en het automatiseren van de processen benodigd voor het ontsluiten van de data.

- Verzamelen, verwerken en ontsluiten van data:
  1. LIS: verzamelen 2024 data
  2. RAV's: in 2025 worden alle nog-niet aangesloten RAV's aangesloten op het netwerk van VeiligheidNL en verzamelen en ontsluiten we de 2024 data
  3. SEH's per provincie (die daarvoor de middelen beschikbaar stelt): per provincie wordt gericht gestuurd om SEH-data zo spoedig mogelijk beschikbaar te stellen voor beleidsmakers en wegbeheerders. Waar mogelijk worden samenwerkingen geïnitieerd / gecontinueerd om (op basis van data) preventie strategieën te ontwikkelen / implementeren (zie ook volgende paragraaf).
- Verhogen datakwaliteit en automatiseren van de processen benodigd voor het verwerken en ontsluiten van data (oa machine learning).
- Signaleren van trends en (in samenwerking met partners) duiden van trends en deze delen met het werkveld).

Aanvullend data en technologie: daar waar mogelijk wil VeiligheidNL de letsel data verrijken met andere data, niet zijnde persoonsgegevens. Voorbeelden hiervan zijn KNMI-data of infrastructuurdata zoals bijvoorbeeld fietspaden.

Gedragsbeïnvloeding

VeiligheidNL is expert op het gebied van gedrag in relatie tot het voorkomen van letsels. Onze kracht komt voort uit combineren van onze kennis en ervaring op het gebied van gedragsbeïnvloeding met onze unieke informatiepositie over oorzaken van ongevallen en factoren die het ontstaan van ongevallen beïnvloeden. Deze kennis en expertise wil VeiligheidNL inzetten om, samen met partners, de verkeersveiligheid in Nederland te verbeteren. Het is onze ambitie om de ongunstige trend in verkeersveiligheid te breken door een waardevolle bijdrage te leveren aan de preventie van verkeersongevallen.

In 2025 is de ambitie om de impact in de maatschappij te vergroten. Dit kan op vele manieren, zoals bijvoorbeeld:

- Proactief samenwerken met provincies om (op basis van MOVE-data) effectieve gedragsinterventies te ontwikkelen, implementeren en evalueren.;
- Verdere groei met het aantal aangeboden educatieprogramma's voor zowel jongeren (bijv. split the risk) als ouderen (bijv. doortrappen);
- waar nodig aanvullend of verdiepend onderzoek naar (gedrags)factoren die een rol spelen bij het ontstaan van verkeersongevallen.

Aanvullend wordt hierbij gekeken naar de mogelijkheden dan wel wenselijkheid van het organisatie brede speerpunt Op Maat. Wanneer wij onderzoek doen, bereiken / betrekken wij dan alle relevante delen van de maatschappij? En wanneer wij output leveren t.b.v. gedragsbeïnvloeding, zorgen wij dan dat deze toegankelijk is voor alle segmenten binnen onze maatschappij?

Prioriteiten

Verkeersveiligheid heeft 3 prioriteiten voor 2025:

- 1) Een stevige kennisbasis (kennisverzameling, -ontwikkeling en -verrijking)
- 2) Van data naar preventie: signaleren van zorgwekkende trends, zorgdragen voor data-gedreven verbetervoorstellen t.b.v. letsel vermindering en zorgdragen voor data-gedreven effectieve gedragsbeïnvloeding ten behoeve van reductie van verkeersongevallen?
- 3) Het in samenwerking met relevante professionals en andere intermediaire doelgroepen (laten) ontwikkelen van (bewezen) effectieve methoden en interventies

1. Een stevige kennisbasis (kennisverzameling, -ontwikkeling en -verrijking)

Actueel inzicht in epidemiologie en etiologie van (ernstige) letsels die ontstaan als gevolg van verkeersongevallen zijn een belangrijk uitgangspunt. Voor een effectieve preventie aanpak zijn meer verdiepende inzichten nodig in de oorzaken van verkeersongevallen en de factoren die daarbij een rol spelen. De unieke data uit LIS, MOVE en de verdiepende onderzoeken die uitgevoerd worden liggen ten grondslag aan de stevige kennisbasis van VeiligheidNL.

Data alleen vormen echter nog geen kennis. Het signaleren en monitoren van trends, het verrijken van data en vervolgens het analyseren, rapporteren en duiden van deze data leidt tot waardevolle kennis die de basis vormt voor verkeersveiligheidsbeleid. Het duiden van de data en het rapporteren van onderzoeksgegevens doen wij nadrukkelijk samen met stakeholders en (in samenhang met onderzoeksresultaten van) partnerorganisaties.

(Mogelijke) projecten:

- LIS: verzamelen 2024 data, levering naar Rijkswaterstaat
- MOVE RAV (landelijk) en MOVE SEH (voor verschillende provincies): verzamelen, verwerken en ontsluiten data
  - Provincie Utrecht: continueren data-verzameling, -verwerking en -ontsluiting. Focus op onderzoek naar fietsers in de leeftijd van 12 tot en met 17 jaar;
  - Provincie Zeeland: offerte fase 1 uitgebracht, verwachte start eind 2024;
  - Provincie Limburg; aansluiten SEH's gaat moeizaam i.v.m. weerstand vanuit juridische hoek. Binnenkort testen Maastricht UMC, wat hopelijk positieve uitstraling op de overige SEH's heeft;
  - Provincie Groningen: 3 SEH's geoffreerd, de eerste is in staat om data te gaan leveren;
  - Provincie Drenthe: alle drie de SEH's zijn aangesloten, focus 2025 ligt op het gebruik van het dashboard;
  - Provincie Friesland: afsluiten nieuwe samenwerkingsovereenkomsten met de 4 SEH's en aanpassing van de technische inrichting van enkele SEH's
  - Provincie Overijssel: 5 SEH's hebben intentie om aan te sluiten, wachten is op akkoord van de provincie
  - Vervoerregio Amsterdam: doelstelling is 7 SEH's aansluiten, op dit moment gesprekken over de technische en juridische aspecten;
  - Provincie Noord-Brabant: doelstelling om 5 SEH's aan te sluiten, 2 hebben reeds akkoord gegeven, met de overige 3 wordt contact gezocht / overlegd.
- Speekselonderzoek (middelengebruik onder verkeersslachtoffers). NB: dit project valt onder team Monitoring & Onderzoek.
- Analyseren van data, rapporteren en opstellen van kennisinzichten

2. Van data naar preventie: signaleren van zorgwekkende trends, zorgdragen voor data-gedreven verbetervoorstellen t.b.v. letsel vermindering en zorgdragen voor data-gedreven effectieve gedragsbeïnvloeding ten behoeve van reductie van verkeersongevallen?

VeiligheidNL heeft een unieke database met actuele en historische letseldata. De waarde hiervan wordt vergroot als we de data de basis laten vormen voor gedragsbeïnvloeding ende publieke opinie of wet- en regelgeving ontwikkeld / bepaald worden op basis van deze data. Hiervoor wordt proactief contact en samenwerking gezocht met regionale overheden en andere relevante doelgroepen en professionals zoals beleidsmakers en wegbeheerders. Voorbeelden hiervan zijn analyse van infrastructurele wegen/paden, proactief publiciteit zoeken en beïnvloeden van beleidsmakers.

(Mogelijke) projecten:

- Zorgwekkende trends fatbike vertalen in nieuwe wet- en regelgeving
- Analyse fietspadennetwerk vs letseldata – uitrol naar andere gemeentes
- Onderzoek onder ouders over gebruik fietshelmen bij kinderen
- MOVE Utrecht: verdiepend onderzoek naar oorzaken en haakjes 'preventie / gedragsbeïnvloeding fietsers 12-17 jaar'

3. Het in samenwerking met relevante professionals en andere intermediaire doelgroepen (laten) ontwikkelen van (bewezen) effectieve methoden en interventies

Voor het realiseren van gedragsverandering zijn effectieve interventies noodzakelijk. Binnen prioriteit 3 wordt toegewerkt naar het toepassen van kennis voor ontwikkeling van nieuwe interventies én ter verbetering van (bestaande) methodieken en interventies. Hoewel er veel aanbod is in verkeerseducatieprogramma's voor de verschillende doelgroepen, zijn in het algemeen weinig van deze programma's goed onderzocht op effectiviteit. Bestaande en nieuwe interventies worden onderzocht op effectiviteit en bestaande interventies van VeiligheidNL die opgenomen zijn in de toolkit permanente verkeerseducatie van het CROW worden, conform afspraak, na enkele jaren opnieuw geëvalueerd. Bij de ontwikkeling van interventies is specifieke aandacht voor risicogroepen.

(Mogelijke) projecten:

- Gedragsanalyses, zoals 1) ouders van 12-17 jarigen t.a.v. gebruik e-bike / fatbike en 2) oudere e-biker t.b.v. interventies zoals doortrappen
- Zorgwekkende trends fatbike vertalen in beïnvloeden beleidsmakers en ontwikkelen van voorlichting / interventies
- Stroll safe: mogelijk landelijke uitrol interventie programma
- Tender provincie Limburg: Alcohol/drugsgebruik in het verkeer & afleiding in het verkeer
- Verkeerseducatieprojecten: doorontwikkeling en diverse tenders voor provincies / regio's
- Doortrappen

8.3 Samenwerking en netwerk

Om de activiteiten uit te voeren en bij te dragen aan de gestelde doelen werkt VeiligheidNL actief samen met een aantal organisaties. De belangrijkste doelgroepen en samenwerkingspartners zijn:

Belangrijkste doelgroepen:

- Landelijke overheid: ministerie van IenW en agentschap Rijkswaterstaat
- Regionale overheden: provincies, Regionale Organen Verkeersveiligheid en Vervoerregio's
- Lokale overheden
- Scholen/ leerkrachten

Belangrijkste samenwerkingspartners:

- Ziekenhuizen (SEH's)
- Regionale ambulancevoorzieningen (RAV's) en Ambulancezorg Nederland (AZN)
- Kennisinstituten: SWOV, CROW, RIVM
- Maatschappelijke organisaties: VVN, Fietsersbond, Team Alert, ANWB, Stichting Bevordering Verkeerseducatie
- Uitvoerders verkeerseducatie: o.a. Bjorn Smith-Hald A.S., Botas, Re-Setting en Windtkracht
- Platform Ruimte voor Lopen
- Platform Doortrappen.nl
- Media, vakbladen

Vanuit het programma verkeersveiligheid wordt, waar relevant, de verbinding gelegd met de programma's kinderveiligheid, sportblessurepreventie, veilig productgebruik en valpreventie ouderen. Hierdoor wordt over en weer de juiste expertise gedeeld waarmee we de relevante doelgroepen beter ondersteunen en bereiken.

9 Organisatie brede thema's en kennisdeling

9.1 Kennis en informatieoverdracht

Bij VeiligheidNL zetten we ons volop in voor letselpreventie in Nederland. Daarbij vormt het delen van onze kennis en bevindingen een cruciale pijler. We streven er voortdurend naar om onze kennis en informatie toegankelijker en beter vindbaar te maken. Bovendien moedigen we het proactieve gebruik ervan aan. Digitale kennis- en informatieoverdracht is vaak ons startpunt. We stemmen onze kanalen en doelgroepen nauwkeurig op elkaar af om optimale resultaten te behalen. Het betrekken van stakeholders en doelgroepen bij het creëren van informatie en producten is voor ons van essentieel belang.

We zetten lokale, regionale en landelijke (online) netwerken in om onze kennis en informatie te verspreiden. Dit doen we door middel van rapporten, factsheets, infographics, (beleid)adviezen, persberichten, interventies, voorlichtingsmateriaal, nieuwsbrieven en video's. Bovendien delen we onze bevindingen tijdens bijeenkomsten.

Een strategische keuze die we bij VeiligheidNL hebben gemaakt, is om onze informatie voornamelijk beschikbaar te stellen voor intermediairs. Aangezien zij de belangrijkste schakel vormen naar de risicogroepen, richten we onze letselpreventie voornamelijk op hen. Samen met hen streven we naar maximale impact. Daarom richt onze kennis- en informatieoverdracht zich primair op deze doelgroep, ondersteund door communicatie aan overige stakeholders en/of doelgroepen. We werken hard om ervoor te zorgen dat onze thema's zo effectief mogelijk zijn.

9.1.1 Online kennisdeling

Onlinekanalen zijn van essentieel belang voor ons om onze doelgroepen te bereiken en te verbinden met onze missie: het voorkomen van ernstig letsel. Op onze online platformen vinden bezoekers alle kennis, informatie en diensten die we te bieden hebben. Bij het ontwikkelen van deze kennis en informatie, houden we altijd in gedachten hoe we dit het beste online kunnen presenteren. Ons hoofdplatform voor kennisdeling is www.veiligheid.nl. We blijven investeren in dit platform, met de klantbeleving en de klantreis van onze bezoeker als centraal uitgangspunt. We willen niet alleen dat bezoekers onze kennis en experts vinden, maar dat ze er actief mee aan de slag gaan. We willen onze kennis zo breed mogelijk delen. Om dit te bewerkstelligen, zoeken we actief de intermediairs op via de onlinekanalen waar zij zich bevinden. Van daaruit leiden we hen naar onze eigen website, waar ze nog meer kennis, informatie en oplossingen kunnen vinden die ze in hun eigen praktijk kunnen toepassen. De investering op het platform dit jaar zit met name in het professionaliseren

hoe wij ons letselpreventie productaanbod en kennisontwikkeling gaan aanbieden in een klantvriendelijke efficiënte omgeving. In 2025 gaan we deze intermediairs nog gericht informeren via online CRM tooling op de basis die we hiervoor in 2024 hebben gelegd. De doelstelling is om hen te activeren in combinatie met CRM. Hierbij willen we het kennisaanbod specifiek afstemmen op het kennisniveau van de intermediair, wat zal resulteren in meer relevantie en toegevoegde waarde.

Onze activiteiten en resultaten omvatten onder andere:

- De doorontwikkeling van het VeiligheidNL kennisplatform, met een focus op het verder professionaliseren van het preventieaanbod dat we aanbieden/ verkopen aan onze doelgroepen (Academy/ webshop (Mijn VNL /SSO)
- Personaliseren als next step in het activeren van intermediairs vanuit de basis die in 2024 is gelegd
- Partnership centraal in een verder geprofessionaliseerde klantreis
- Investeren in standaardisatie van onze online producten- en dienstenportfolio. Zodat de programma's een online gereedschapskist krijgen, waaruit ze de geschikte tool/contentformat kunnen pikken die op dat moment het beste aansluit bij onze doelstellingen enerzijds en de behoeften van de doelgroep anderzijds. Digitale middelen t.b.v. Kennis/deskundigheidsbevordering (zoals E-learnings, Webinars, Online workshops, Instructie- en explainer video's, Digitale (live) Q&A's) en digitale middelen waarmee we Letsel preventie toepasbaar maken voor de praktijk (zoals Digitale brochures, Tests, FAQ's, Handleidingen, Handreikingen, Stappenplannen, Interventies, Digitale lespakketten)
- We investeren bovendien in het optimaliseren van bestaande content ten behoeve van een betere vindbaarheid in zoekmachines (SEO).
- We zijn actief op social media en spelen in op actualiteit, met als doel zoveel mogelijk intermediairs te activeren om een bijdrage te leveren aan letselpreventie op basis van onze kennis en informatie.
- De ontwikkeling van een standaard format voor campagne websites om specifieke risicogroepen rechtstreeks aan te spreken. Dit zetten we allen in als we daarmee onze impact kunnen vergroten.

9.1.2 Public relations en marketing

In 2024 hebben we ons verbindende corporate verhaal en strategie doorvertaald naar onze belangrijkste communicatiedragers. In 2025 bouwen we verder op dit fundament. We zetten in op een nieuwe social strategie, waarbij we onze medewerkers veel meer als ambassadeurs van onze missie/ organisatie willen inzetten. We investeren in hun training, zodat ze ons verhaal op een authentieke en overtuigende manier kunnen vertellen. Hun persoonlijke betrokkenheid en enthousiasme en het actief delen van preventienieuws voor hun achterban zullen leiden tot een groter bereik en het vergroten van onze impact. Daarnaast gaan we actief verder met het implementeren van een nieuwe beeldstrategie op onze site. Door krachtige en relevante beelden te

gebruiken, kunnen we ons verhaal effectiever vertellen en onze impact vergroten. We zetten ook in op een proactieve persbenadering. Door zelf het initiatief te nemen en de media actief te benaderen, kunnen we ons verhaal breder verspreiden. Dit sluit aan bij onze omnichannel contentstrategie, waarbij we de content die we ontwikkelen voor de pers ook actief via onze eigen kanalen delen. Uit ons stakeholderonderzoek in 2022 kwam naar voren dat onze stakeholders van ons verwachten dat we missie gedreven werken. Daarom gaan we in 2025 inzetten op de intensivering van stakeholdermanagement. Dit stelt ons in staat om onze belangen effectiever te behartigen en onze invloed te vergroten. Tot slot versterken we onze mediamonitoring. Door scherper te volgen wat er in de media over ons wordt gezegd, kunnen we beter inspelen op ontwikkelingen en trends en kunnen we onze rol als letselpreventie expert verder uitbouwen.

Al deze investeringen doen we met één doel voor ogen: de impact van letsel op mensenlevens verminderen. Door de dialoog aan te gaan en in te spelen op de behoeften en vragen van onze stakeholders, partners en doelgroepen, kunnen we dit doel effectiever bereiken. En door onze kennis en activiteiten op een aantrekkelijke en toegankelijke manier te presenteren, verhogen we onze maatschappelijke impact. Want dat is waar het uiteindelijk allemaal om draait: mensen helpen om veilig te leven, in elke fase van hun leven.

De activiteiten die we uitvoeren en resultaten die we opleveren zijn als volgt:

- Stakeholder strategie ontwikkelen en uitvoeren (obv stakeholderonderzoek en missie gedreven werken)
- Nieuwe social strategie medewerkers als ambassadeur van VeiligheidNL met inzet op training van deze ambassadeurs
- Nieuwe beeldstrategie geïmplementeerd op de site
- Inzet op proactieve persbenadering
- Scherpere mediamonitoring

9.2 Gedragsverandering

Een groot deel van de letsels en ongevallen wordt veroorzaakt doordat mensen niet (goed) voorbereid zijn én door risicovol gedrag, zoals onoplettendheid of het verkeerd gebruik van producten. Beïnvloeden van bewust en onbewust gedrag is één van de belangrijkste maatregelen om (ernstig) letsel te voorkomen. Om veilig gedrag te stimuleren heeft het verstrekken van informatie over risico's niet altijd het gewenste effect. Andere gedragsfactoren, zoals de inrichting van de omgeving en de sociale norm kunnen belangrijk zijn. In de zes programma's en monitoring & onderzoek is inzicht in het gedrag en beïnvloeding daarvan één van de basis ingrediënten, zowel op het gebied van onderzoek als interventieontwikkeling.

Vanuit het speerpunt gedrag houden we de gedragskennis van onze zeven gedragsexperts en de organisatie op peil. Het team van gedragsexperts is onderdeel van de programma's en ondersteunt bij gedragsvraagstukken en interventieontwikkeling. We vertalen de gedragsinzichten uit onderzoek

naar concrete handelingsperspectieven. Onze experts gebruiken de meest recente wetenschappelijke kennis om de juiste methoden en gedragstechnieken op het juiste moment in te zetten.

9.3 Opmaat

De missie van VeiligheidNL is om iedereen in Nederland bewust te maken om veilig met risico's om te gaan. Met het Opmaat speerpunt beoogt VeiligheidNL om aan deze missie te voldoen en er écht voor iedereen te zijn. Dit vergt een specifieke aanpak voor mensen die niet vanzelf bereikt worden met de kennis en informatie van VeiligheidNL, voor wie dit te ingewikkeld is, of voor wie dit om uiteenlopende redenen niet goed aansluit.

In samenwerking met Pharos is in 2024 de visie op OpMaat verder doorontwikkeld en tevens is een toolkit ontwikkeld met kennis, instrumenten, video's en mogelijkheden voor deskundigheidsbevordering. Deze toolkit sluit aan bij het model 'de 10 kenmerken van een gezondheidsvaardige organisatie'. We hebben de ambitie om deze 10 kenmerken de komende jaren gefaseerd te borgen in de organisatie. Dit doen we door de kennis vanuit de toolkit over te dragen aan de programma's. De hiervoor in het leven geroepen werkgroep van experts op het thema Opmaat zijn dan ook onderdeel van de programma's. De werkgroep leest mee en adviseert gevraagd en ongevraagd binnen de programma's, zijn intern een vraagbaak en het MT wordt van advies voorzien om het bereiken van de kwetsbare groepen steeds hoog op de agenda te houden.

In 2025 zijn we voornemens om aandacht te geven aan de volgende kenmerken van een gezondheidsvaardige organisatie:

- **Beleid:** de doorontwikkelde Opmaat visie zal geborgd worden in de werkprocessen van VeiligheidNL, waardoor deze werkwijze verankerd wordt in de organisatie
- **Bewustwording:** er is duidelijk al een beweging in gang gezet. Zo zijn we partner van de alliantie gezondheidsvaardigheden en wordt er een communicatieplan opgesteld om dit thema blijvend en terugkerend aandacht te geven. We delen goede voorbeelden waarbij mensen in kwetsbare posities bereikt worden.
- **Begrijpelijke materialen:** hierin zijn de afgelopen jaren al stappen gezet door het taalniveau aan te passen en kennis te delen in verschillende talen. Er is expertise opgebouwd bij kinderveiligheid en valpreventie, deze willen we breder delen en toepassen in 2025. Van belang hierbij is ervaringsdeskundigen centraal te zetten bij het ontwikkelen en het testen van materiaal.
- **Inclusief onderzoek:** hierbij hebben we aandacht voor een brede inclusie bij zowel kwantitatief als kwalitatief onderzoek

9.4 Data en technologie

Data, technologie en hun toepassingen spelen een steeds grotere rol in de moderne samenleving. Ook in onderzoek, zorg en preventie zien we voortdurend nieuwe ontwikkelingen en toepassingen van data en technologie. We merken echter ook dat data en technologie op zichzelf geen succes garanderen. Het gaat er vooral om hoe je ze effectief inzet. Veel nieuw ontwikkelde technologische toepassingen stranden bij de implementatie.

De afgelopen jaren zijn er enkele pilotprojecten uitgevoerd met data (science) en technologie. Zo hebben we machine learning gebruikt voor tekstherkenning en het coderen van variabelen op basis van teksten. Ook voor de preventie van valongevallen bij ouderen is onderzocht hoe technologie kan worden ingezet bij het voorspellen van en screenen op valrisico en de toepassing ervan binnen interventies. De nieuwe ontwikkelingen op het gebied van data en technologie vragen ook iets van de competenties van medewerkers. Data science is een relatief nieuw vakgebied. Bij het aannemen van nieuwe medewerkers letten we er – waar relevant – op dat zij de benodigde kennis hiervoor hebben. Inmiddels hebben we een aantal data scientists in dienst en onderzoekers met bovengemiddelde interesse in data (science) en technologie.

Een belangrijke vraag voor VeiligheidNL is hoe technologische toepassingen een effectieve bijdrage kunnen leveren aan onderzoek naar en preventie van letsels. Hiervoor gaan we ook komend jaar experimenten en verkenningen uitvoeren. Het afgelopen jaar lag de nadruk meer op data en data science, aankomend jaar gaan we expliciet kijken welke rol technologie kan spelen bij het verminderen van letsel.

De mogelijkheden van data science, technologie en AI zijn enorm en daar doen we graag ons voordeel mee. Ook vinden we het belangrijk om goed oog te hebben voor de ethische kant. Hiervoor gaan we richtlijnen op stellen waar wij onze (AI) toepassingen aan toetsen.

10 Prioriteit en bedrijfsvoering

10.1 HR

10.1.1 Inleiding

VeiligheidNL is een organisatie die intensief met kennis werkt. Het is cruciaal dat onze medewerkers zich blijven richten op het ontwikkelen en delen van kennis om optimaal bij te dragen. Voor VeiligheidNL is het essentieel om dit proces niet alleen te ondersteunen maar ook te waarborgen. Kennisbehoud is sterk verbonden met de duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers, wat inhoudt dat ze gedurende hun carrière fysiek en mentaal gezond, gemotiveerd en productief blijven, wat bijdraagt aan het succes en de doorontwikkeling van onze organisatie.

10.1.2 Prioriteiten

Prioriteit 1: Duurzame inzetbaarheid

De toekomst vereist extra aandacht voor het behoud van onze medewerkers. We streven naar een organisatie die zorgt voor een gezonde balans tussen werk en privé, een evenwichtige energieverdeling en voldoende uitdagende taken.

Uit het medewerkertevredenheidsonderzoek (MTO) van 2024 bleek dat we nog steeds ruim boven de benchmark scoren. Onze medewerkers scoren bovengemiddeld op trots, betrokkenheid en tevredenheid. Een hele mooie basis voor onze organisatie. Het thema werkdruk bleek echter extra aandacht te behoeven. Dit hangt nauw samen met duurzame inzetbaarheid. Dit is dan ook een belangrijk thema binnen onze organisatie waar verschillende acties op zijn en worden uitgezet.

- Vanuit HR en MT wordt op verschillende manieren aandacht besteed aan een gezonde werkbalans. Zo is er in de bilaterale gesprekken aandacht voor dit onderwerp en worden er workshops aangeboden.
- De vitaliteitscommissie heeft aandacht voor drie onderwerpen: voeding, bewegen en mentale belasting. Afwisselend wordt er per jaar voor een van de drie onderwerpen meer aandacht gevraagd.
- Bij (te verwachten) langdurige ziekte wordt snelle naar adequate vervanging gezocht. Verder levert de nieuwe arbo dienst (ArboNed) meer ondersteuning bij het voorkomen van uitval en vroeg signalering.

Prioriteit 2. Stimuleren en faciliteren van continue professionele ontwikkeling

Voor een kennisinstituut als VeiligheidNL is continue aandacht voor stimuleren en faciliteren van professionele ontwikkeling essentieel.

- Er is opleidingsbudget beschikbaar voor zowel organisatie brede vraagstukken als individuele wensen.

- Organisatie breed investeren we in het opleiden van 'trusted advisors' om nog beter de behoeften van onze samenwerkingspartners in kaart te brengen en te beantwoorden
- Vanuit ons informatiebeveiligingsbeleid blijven we aandacht besteden aan noodzakelijke vaardigheden om veilige met onze gegevens om te gaan.

Samen bouwen we aan een kennisintensieve toekomstbestendige en veerkrachtige werkomgeving.

10.2 Kwaliteit, Informatiemanagement en ICT

Het jaar 2024 was een belangrijke periode waarin aanzienlijke vooruitgang werd geboekt op het gebied van kwaliteit, veiligheid, datastrategie en IT-services. In 2025 zullen we deze vooruitgang verder consolideren en uitbreiden. We richten ons op het verhogen van de efficiëntie en effectiviteit van onze IT-infrastructuur, het versterken van onze data governance en het bevorderen van innovatie binnen de organisatie.

Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste doelstellingen en actiepunten voor het komende jaar.

Punt 1: Aandacht voor kwaliteit, veiligheid en regelgeving

- Voortzetten en verfijnen van technische en organisatorische maatregelen op het gebied van informatiebeveiliging en cyber security.
- Behouden van de NEN7510 certificering.
- Voorbereiden van de organisatie op de certificering voor ISO9001 in 2025. Dit certificaat helpt ons om onze processen te optimaliseren, klanttevredenheid te verhogen en continue verbetering te waarborgen.

Punt 2: Datastrategie en governance

- Verdere optimalisatie en benutting van de data-infrastructuur, met een nadruk op de integratie van kunstmatige intelligentie en geavanceerde analytics in onze workflows.
- Versterken van data-governance. Door het implementeren van een nieuwe data architectuur en het aanstellen van een datamanager.
- Investeren in de ontwikkeling van medewerkers op het gebied van data-science, machine learning en AI, met specifieke trainingsprogramma's en samenwerkingen met externe experts en instituten.

Punt 3: Optimalisatie IT services en operations

- Voltooien van de overgang naar een volledig cloud-gebaseerde infrastructuur, waarbij we legacy applicaties en on-premise hardware volledig uitfaseren.

- Implementeren van geavanceerde cloud management tools om resources te beheren, kosten te optimaliseren en de prestaties te maximaliseren, inclusief automatische schaalbaarheid en resource-optimalisatie.
- Continu verbeteren van IT-services en operations door het toepassen van best practices zoals ITIL, met specifieke aandacht voor service automation, en self-service mogelijkheden voor gebruikers.

Algemeen:

- Stimuleren van een cultuur van continue verbetering en innovatie door medewerkers actief te betrekken bij het verkennen en implementeren van nieuwe technologieën en oplossingen.
- Bevorderen van kennisuitwisseling en samenwerking binnen de organisatie.

Disclaimer

Bij de samenstelling van deze publicatie is de grootst mogelijke zorgvuldigheid in acht genomen. VeiligheidNL aanvaardt echter geen verantwoordelijkheid voor eventuele, in deze uitgave voorkomende, onjuistheden of onvolkomenheden. Overname van tekst of gedeelten van tekst is toegestaan, mits met de juiste bronvermelding. Indien tekst gebruikt wordt voor commerciële doelstellingen dient altijd vooraf schriftelijke toestemming verkregen te zijn.

Privacy en gegevensbescherming

VeiligheidNL gaat zorgvuldig om met persoonsgegevens en behandelt deze vertrouwelijk. Zo worden persoonsgegevens alleen verwerkt door personen met een geheimhoudings- plicht en voor het doel waarvoor deze gegevens zijn verzameld. Daarbij zorgt VeiligheidNL Voor passende beveiliging van persoonsgegevens. VeiligheidNL behandelt uw persoonlijke gegevens conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) zoals deze sinds 25 mei 2018 geldt. Lees meer over onze privacy verklaring op www.veiligheid.nl/privacy

